

Svein Blom

**Holdninger til innvandrere og
innvandring 2004**

Notater

Innhold	Side
Tabellregister	2
Figurregister.....	2
Oppsummering	3
1. Innledning.....	5
2. Data.....	5
3. Hovedresultater.....	6
4. Hvilke endringer fra 2003 er statistisk signifikante?.....	11
5. Flyktninger og asylsøkere: holdningsendring 2003 - 2004	13
6. Flyktninger og asylsøkere: holdningsendring 1999 - 2003	14
7. Holdninger etter bakgrunnskjennetegn.....	19
Litteratur	21
Spørsmål i Omnibus tredje kvartal 2004	23
Spørsmål i Omnibus andre kvartal 2004.....	24
Vedleggstabeller 1: Omnibus tredje kvartal 2004	25
Vedleggstabeller 2: Omnibus andre kvartal 2004.....	49
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	53

Tabellregister	Side
Tabell 3.1. Holdning til seks påstander om innvandrere, 2002-2004. Prosent	7-8
Tabell 3.2. Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere, 2002-2004. Prosent	8-9
Tabell 3.3. Holdning til flyktnings og asylsøkeres adgang til Norge, 2002-2004. Prosent	9
Tabell 3.4. Kontakt med innvandrere som bor i Norge, 2002-2004. Prosent	10-11
Tabell 4.1. Holdning til sju utsagn om innvandrere og innvandringspolitikk, 2003-2004. Gjennomsnitt på skala (\bar{x}) og t-test for om forskjellen mellom holdningene etter intervjuår er statistisk signifikant. Standardfeil i parentes	12
Tabell 4.2. Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere, 2003-2004. Kji-kvadrattest for om forskjellen mellom holdninger etter intervjuår er statistisk signifikant (DF=1).....	13
Tabell 6.1. Holdning til flyktnings adgang til Norge, 1999-2004. Prosent.....	15

Figurregister

Figur 6.1. Andel som ønsker å motta flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag, andre eller tredje kvartal 1993-2004. Spørsmålstype 1 og 2, prosent	16
Figur 6.2. Asylsøkere og personer med vedtak om beskyttelse, inkludert familiegjeforening, 1993-2003. Antall personer i tusen.....	17

Oppsummering

Andelen som mener at flyktninger og asylsøkere bør ha uendret eller lettere adgang til å få opphold i Norge økte med 8 prosentpoeng fra 2003 til 2004. 6 prosent mener det bør bli lettere å få opphold, mens 44 prosent mener at adgangen til opphold bør være som i dag. Dette framgår av Statistisk sentralbyrås undersøkelse av holdninger til innvandrere og innvandring for 2004. I 2003 var andelen som mente at adgangen til opphold burde være "som i dag" 37 prosent. At færre nå mener det bør bli vanskeligere å få opphold i landet (47 prosent mot 56 prosent i 2003), må ses i lys av de faktiske innstrammingsiltakene som er innført det seneste året og nedgangen i antall asylsøkere. Mens tallet på asylsøkere i 2003 var på 15 600 personer (nærmere 2 000 lavere enn i toppåret 2002), ventes tallet for 2004 å bli i underkant av 9 000.

Undersøkelsen viser også at holdningen til etablerte innvandrere forble uendret fra i fjor. To tredjedeler av befolkningen er helt eller nokså enig i at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv. En like stor andel mener at innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge. Fire av ti mener på den annen side at innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene, og at innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet. Ni av ti mener likevel at innvandrere bør ha samme mulighet på arbeidsmarkedet som nordmenn.

Bare en av ti har motforestillinger mot å få innvandrere som hjemmehjelp eller nabo, men 35 prosent ville mislike at en sønn eller datter giftet seg med en innvandrer. Et knapt flertall i befolkningen (53 prosent) mener innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, mens fire av ti er uenig i dette. De som mener at innvandrere bør tilpasse seg mest mulig, er også mer kritiske til andre sider ved innvandrere og innvandringspolitikken.

Selv om årets undersøkelse viser en statistisk signifikant oppgang fra i fjor i andelen som ønsker at flyktninger og asylsøkere skal ha uendret eller lettere adgang til å få opphold i landet, har andelen som gir uttrykk for denne oppfatningen gått ned med nærmere 30 prosentpoeng (fra 71 til 42 prosent) i årene fra 1999 til 2003. Vi tror den viktigste grunnen til dette er at befolkningen litt etter hvert har fått større mistro til asylsøkernes grunnlag for å søke om asyl. Økte kontrolltiltak fra myndighetenes side, fulgt av rapporter om påståtte uetterretteligheter fra søkerhold, har trolig bidratt til denne holdningsendringen. At tallet på asylsøkere i størstedelen av perioden var for oppadgående, har ventelig også virket inn.

Vi registrerer ellers at holdningene til innvandrere og innvandring varierer i befolkningen etter bakgrunnsfaktorer på samme måte som tidligere. Kjønn har gjennomgående liten betydning, men kvinner er noe mer tilbøyelige til å mene at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge enn menn og til å avvise at innvandrere bør forsøke å bli så like nordmenn som mulig.

Den eldste aldersgruppen (67-79 år) er mer skeptisk innstilt enn yngre. Ofte er de unge voksne (25-44 år) mest innvandrevennlige. I spørsmålet om aksept av innvandrere som potensielle svigerdøtre/-sønner er imidlertid den yngste aldersgruppen (16-24 år) mest liberal. De yngste er også minst opptatt av at innvandrere skal tilpasse seg majoritetsbefolkningen.

Utdanning er den bakgrunnsfaktoren som påvirker holdningen til innvandrere og innvandring mest. Høyt utdannede er mer positivt innstilt enn lavt utdannede. Dette bidrar til å skape forskjeller i holdning etter alder idet unge voksne (25-44 år) er høyere utdannet enn både unge og eldre.

Personer bosatt i storby er mer vennlig stemt overfor innvandrere enn personer bosatt i mer landlige strøk. Det samme gjelder bosatte i Akershus/Oslo i forhold til bosatte i andre landsdeler. Det kan skyldes at innvandrere utgjør et vanlig innslag i de største byene og bidrar til et rikere kultur- og varetilbud som mange verdsetter. At utdanningsnivået øker med urbaniseringsgraden, bidrar også.

Holdningen til innvandrere varierer ikke uventet etter partipreferanse. Velviljen er ofte størst blant tilhengere av Rød Valgallianse og Sosialistisk Venstreparti og minst blant Fremskrittspartiets sympatisører. I noen spørsmål er Venstres og/eller Kristelig Folkepartis velgere marginalt mer positive til innvandrere enn velgere på venstre fløy.

Personer som har sosial kontakt med innvandrere har mer innvandervennlige holdninger enn personer som mangler slik kontakt. Jo flere arenaer for kontakten og jo flere innvandrere som omfattes av den, desto mer velvillig er holdningene. Hva som er årsak og virkning her er imidlertid ikke kjent.

1. Innledning

Notatet presenterer resultater fra Statistisk sentralbyrås (SSBs) undersøkelse av befolkningens holdninger til innvandrere og innvandring i tredje kvartal 2004. Undersøkelsen er gjennomført på oppdrag fra Innvandringsavdelingen i Kommunal- og regionaldepartementet. Formålet er å lodde stemningen i befolkningen til forskjellige sider ved landets innvandrings- og flyktningpolitikk og til innvandrere som gruppe. Hovedtyngden av feltarbeidet fant sted i juli måned i stedet for i september, som har vært det vanlige ved tidligere tredjekvartals omnibusundersøkelser.

I tillegg til spørsmålene som ble stilt i tredje kvartals omnibus, ble det denne gang også stilt et spørsmål i andre kvartal om mottak av flyktninger og asylsøkere. Dette spørsmålet er identisk med et spørsmål som ble benyttet i årene 1993-2000. Poenget med å gjenta det "gamle" spørsmålet var å få et inntrykk av hvorvidt det er riktig å sammenlikne resultater fra dette spørsmålet (det gamle) med resultater fra det nye spørsmålet om flyktninger og asylsøkere som ble innført i 2002.

Spørsmålene som er stilt i årets undersøkelse er alt overveiende de samme som i 2003. To delspørsmål om kontakt med innvandrere som ble tatt med i fjorårets undersøkelse er utelatt i år. Det gjaldt spørsmålet om hyppigheten av kontakt med innvandrere (månedlig/ukentlig/daglig osv.) og den personlige erfaringen med kontakten (positiv/negativ). Analyser fra 2003 tydet på at disse to spørsmålene ikke tilførte så mye nytt i forhold til de øvrige spørsmålene om kontakt med innvandrere at de var verdt å beholde.

Det kan ellers nevnes at flere av spørsmålene som ble innført i 2002 er inspirert av Eurobarometerundersøkelsen våren 2000 om rasisme og fremmedfrykt i EU-landene (European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia 2001) foruten andre norske og utenlandske undersøkelser (bl.a. fra Danmark og Østerrike). Hvordan de norske resultatene plasserer seg i et komparativt perspektiv, er omtalt i Blom og Lie 2002. Hovedinntrykket er at norske holdninger til innvandrere og innvandring plasserer seg fra midten og utover på den liberale/velvillige siden av skalaen.

2. Data

a) Tredje kvartals undersøkelse

Datainnsamlingen for undersøkelsen i *tredje kvartal* fant sted i tiden 5. juli til 2. august 2004. Gjennomsnittlig intervjuetid var ca. 15 minutter. Nesten alle intervjuene ble gjennomført over telefon med assistanse av PC. Bare der det var nødvendig for å unngå frafall - i knapt 1 prosent av tilfellene - ble intervjuene foretatt ved besøk.

I alt 2 000 personer i alder 16-79 år (per 31.12.2004) ble trukket ut for intervju. Blant disse var det en avgang på 16 personer pga. død og flytting til utlandet. Bruttoutvalget ble således på 1984 personer. Av disse ble det ikke oppnådd intervju med 661 personer. Dette gir en frafallsprosent på 33,3 som er vel tre prosentpoeng høyere enn i fjor. At feltarbeidet foregikk i fellesferien, bidro trolig til det økte frafallet. I alt ble 1 323 personer intervjuet (nettoutvalget).

56 prosent av frafallet skyldtes at intervjupersonen ikke ønsket å la seg intervju, mens 35 prosent skyldtes at intervjupersonen ikke var å treffe.

Som vanlig øker underrepresentasjonen i nettoutvalget med alder slik at de eldste (67-79 år) er mest underrepresentert i forhold til bruttoutvalget. Kjønnfordelingen er stort sett den samme i netto- og bruttoutvalget, og geografisk er også skjevhetene små.

Nærmere detaljer om utvalgsmetode, utvalgsskjevhet, utvalgsvarians og mulige feilkilder i forbindelse med innsamlingen og bearbeidingen av data er presentert i dokumentasjonsrapporten fra undersøkelsen, sammen med spørreskjema og instruks til intervjuerne (Vågane 2004).

b) Andre kvartals undersøkelse

Datainnsamlingen for denne undersøkelsen fant sted i tiden 13. april til 27. mai 2004. Gjennomsnittlig intervjuetid var ca. 35 minutter, og frafallet var hele 37,6 prosent. Dette er høyere enn målsettingen for omnibusundersøkelsene, som er på 30 prosent. Avgangen fra bruttoutvalget på 2 000 personer var 21 personer. I alt ble 1 235 personer intervjuet (nettoutvalget). Bare vel 1 prosent av intervjuene ble gjennomført ved besøk, resten ved PC-assistert telefonintervju. For flere detaljer, se dokumentasjonsrapporten fra undersøkelsen (Gulbrandsen og Holmøy 2004).

3. Hovedresultater

Hovedresultatene fra undersøkelsen i tredje kvartal presenteres i dette avsnittet. Den eksakte ordlyden for alle spørsmålene gjengis bak i notatet (s. 23 f.).

3.1. Spørsmål 1: Seks utsagn om innvandrere.

Tabell 3.1 viser svarfordelingen for de seks utsagnene som inngikk i spørsmål 1. Resultater fra tidligere år er tatt med for sammenlikningens skyld. For det siste utsagnet er dette tilfelle bare for 2003 da utsagnet ikke ble presentert i 2002. I kommentarene nedenfor er andelen som svarer "helt" og "nokså" enig/uenig slått sammen til andelen "enig"/"uenig". Desimalavrunding kan føre til at andelen som oppgis i teksten kan avvike +/-1 prosentpoeng fra hva som lar seg utlede av tabellen. I tabell 4.1 er alle svarkategoriene beholdt i beregningen av gjennomsnittene.

To tredjedeler (67 prosent) av den voksne befolkningen er enige i at "*Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv*". En femtedel (21 prosent) er uenige i dette, mens en av ti svarer "både og". Dette er opp 1 prosentpoeng enige og ned 3 prosentpoeng uenige siden i fjor.

I år som i fjor tror fire av ti (40 prosent) at "*Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene*". Andelen uenige har gått ned med 2 prosentpoeng til 46 prosent, mens andelen som svarer "både og" har økt med 2 prosentpoeng til 12 prosent. Det er med andre ord fortsatt bare svakt flere personer i befolkningen som avviser forestillingen om at innvandrere misbruker velferdssystemet.

Andelen som mener at "*Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge*" har gått ned med 4 prosentpoeng til 66 prosent. En av ti svarer "både og", og to av ti er uenige i utsagnet. Holdningen til dette utsagnet likner således mye på holdningen til utsagnet om innsats i arbeidslivet, bortsett fra at oppslutningen om kategorien "helt enig" er større i utsagnet om kultur.

I 2002 var det en svak overvekt av personer som var enige i at "*Innvandrere flest er en kilde til trygghet i samfunnet*" (45 mot 41 prosent). Mens andelen enige i fjor var om lag den samme som andelen uenige (hhv. 45 og 44 prosent), er det i år færre som aksepterer utsagnet enn som avviser det (hhv. 41 og 48 prosent). En mulig forklaring kan være at hendelsene i New York 11. september 2001 (terrorangrepet mot World Trade Centre) nå har rykket lengre tilbake i det norske folks bevissthet.

Andelen som sier seg helt eller delvis enig i at "*Alle innvandrere bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn*" har økt med 4 prosentpoeng siden i fjor og er nå på 87 prosent. Bare 10 prosent er uenige i utsagnet, mens 3 prosent svarer "både og".

Holdningen til utsagnet "*Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig*", er lite endret. Andelen "helt enige" har sunket med 4 prosentpoeng siden i fjor, mens andelen "nokså enige" har økt med 2 prosentpoeng. Fortsatt mener imidlertid et knapt flertall av befolkningen (53 prosent) at innvandrere bør søke å tilpasse seg nordmenn og norsk livsstil så mye som mulig - et synspunkt som ikke uten videre faller sammen med målene for norsk integreringspolitikk. St.meld. nr. 49 (2003-04) sier f.eks. om dette: "*Regjeringen ønsker heller ikke sosial og kulturell assimilering, i betydningen av at mindretallene uten videre må underlegge seg dominerende livsstiler, kulturuttrykk,*

religiøs tro, moralske normer, eller oppfatninger, selv om spilleregler og plikter skal gjelde alle"
(Kommunal- og regionaldepartementet 2004b, s. 31).

Data viser ellers at personer som går inn for assimilering, samtidig tenderer til å innta mindre velvillige holdninger til andre aspekter ved innvandrere og innvandring.¹

Tabell 3.1. Holdning til seks påstander om innvandrere, 2002-2004. Prosent

(a) "Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv."

År	Alle	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	18	48	12	14	5	2	1 410
2003	100	21	45	9	18	6	1	1 385
2004	100	21	47	10	15	6	2	1 320

(b) "Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene."

År	Alle	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	14	27	14	30	13	2	1 405
2003	100	14	25	10	33	15	2	1 384
2004	100	13	27	12	31	15	2	1 318

(c) "Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge."

År	Alle	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	24	39	12	14	8	2	1 409
2003	100	31	39	9	13	7	1	1 381
2004	100	27	39	10	14	8	1	1 318

(d) "Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet."

År	Alle	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	17	28	13	25	16	1	1 410
2003	100	17	28	10	28	17	1	1 385
2004	100	14	27	10	31	16	1	1 317

Tabellen fortsetter på neste side.

¹ Pearsons r for korrelasjonen mellom utsagn f (om assimilasjon) og øvrige utsagn a-e i spørsmål 1 er følgende: $r_{af}=-0,27$, $r_{bf}=0,38$, $r_{cf}=-0,29$, $r_{df}=0,38$, $r_{ef}=-0,20$. Kategoriene "vet ikke" og "vil ikke svare" er satt til uoppgitt. Øvrige kategorier er kodet fra 1 til 5 i rekkefølge fra venstre mot høyre i tabellen. Alle korrelasjoner er statistisk signifikante på 0,0001-nivå.

Tabell 3.1, fortsatt fra forrige side.

(e) "Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn."

År	Alle	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	60	26	4	6	4	1	1 410
2003	100	61	22	3	8	4	1	1 384
2004	100	64	23	3	6	4	0	1 319

(f) "Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig."

År	Alle	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2003	100	29	25	7	25	14	1	1 381
2004	100	25	27	8	26	13	0	1 318

I hvilken grad de nevnte endringene fra 2003 til 2004 er statistisk signifikante, blir behandlet i avsnitt 4 nedenfor.

3.2. Spørsmål 2: Eget forhold til innvandrere i tre forskjellige "scenarier".

Spørsmål 2 har ordlyden: "I de følgende spørsmålene forutsetter vi at innvandrerene behersker norsk. Ville du synes det var ubehagelig dersom (a) du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer, (b) du fikk en innvandrer som ny nabo, eller (c) du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer? Tabell 3.2 gjengir svarfordelingene for 2004 og tidligere år.

Tabell 3.2. Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere, 2002-2004. Prosent

"Ville du synes det var ubehagelig dersom ...

(a) ..du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer?"

År	Alle	Ja	Nei	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	11	88	1	1 410
2003	100	10	89	1	1 385
2004	100	10	90	1	1 319

(b) "..du fikk en innvandrer som ny nabo?"

År	Alle	Ja	Nei	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	8	90	2	1 410
2003	100	9	89	2	1 384
2004	100	9	90	1	1 316

Tabellen fortsetter på neste side.

Tabell 3.2, fortsatt fra forrige side.

"Ville du synes det var ubehagelig dersom ...
(c)..du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrер?"

År	Alle	Ja	Nei	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	40	53	7	1 409
2003	100	37	58	6	1 380
2004	100	35	60	5	1 317

De to første scenariene oppleves hver for seg som ubehagelig av rundt regnet en av ti. Her er det praktisk talt ingen endring fra tidligere år. Hele ni av ti ville ikke ta synderlig notis av at hjemmehjelpen eller naboen var innvandrер.

Sammenliknet med året før er andelen som ville synes det var ubehagelig at en sønn eller datter giftet seg med en innvandrер, 2 prosentpoeng lavere (35 prosent). Andelen som hevder at de ikke ville hatt noe imot en slik allianse, er seks av ti. I 2002 var tilsvarende andel nærmere fem av ti. Sammenliknet med situasjonen i 2002 synes det å ha funnet sted en viss liberalisering av holdningen til tverrkulturelle ekteskap ($\chi^2=8,58$; $p=0,0034$).

3.3. Spørsmål 3: Flyktninger og asylsøkeres adgang til opphold i Norge.

Tabell 3.3 viser befolkningens reaksjon på spørsmålet om det bør bli lettere, vanskeligere eller ingen endring i flyktninger og asylsøkeres adgang til å få opphold i Norge "sammenliknet med i dag".

Tabell 3.3. Holdning til flyktningers adgang til Norge, 2002-2004. Prosent

"Sammenliknet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkerer å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?"

År	Alle	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
2002	100	5	39	53	2	1 408
2003	100	5	37	56	3	1 381
2004	100	6	44	47	2	1 317

Mens andelen som mener det bør bli lettere å få opphold endrer seg lite (1 prosentpoengs økning siden 2003), har andelen som mener at adgangen til opphold bør være som i dag, økt med 7 prosentpoeng. Standpunktet at det bør bli vanskeligere å få opphold, har tilsvarende tapt 9 prosentpoeng i oppslutning. I motsetning til tidligere er det nå nesten balanse mellom de som vil gjøre det vanskeligere å få opphold og de som vil at adgangen til opphold skal være "som i dag". Regner vi også med de 6 prosent som mener at det bør bli lettere for flyktninger og asylsøkerer å få opphold i Norge, blir det i 2004 et knapt flertall som tar avstand fra ytterligere innstramminger i asylopolitikken (50 mot 47 prosent).

Hvorvidt endringene i disse svarfordelingene er statistisk signifikante, blir belyst i avsnitt 4.

3.4. Spørsmål 4: Personlig kontakt med innvandrere.

Det siste spørsmålet belyser noen aspekter ved kontakten mellom ikke-innvandrere og innvandrere.² Etter først å ha fastslått hvor stor andel som i det hele tatt hevder å ha kontakt med innvandrere, blir omfanget av kontakten utdypet ved to tilleggsspørsmål. Det dreier seg om hvilke arenaer kontakten utspiller seg på, og hvor mange innvandrere som omfattes av kontakten. Den sistnevnte dimensjonen ble ikke kartlagt i 2002. Tilleggsspørsmålene går bare til dem som svarer bekreftende på det innledende spørsmålet om kontakt.

I 2003 spurte vi også om hyppigheten av kontakt med innvandrere og den personlige erfaringen med kontakten (Blom og Lie 2003), men disse dimensjonene syntes å være mindre interessante som bakgrunnsvariabler når de øvrige dimensjonene ved innvandrerkontakt er kartlagt. Tabell 3.4. gjengir resultatene fra spørsmål 4 med tilleggsspørsmål.

Tabell 3.4. Kontakt med innvandrere som bor i Norge, 2002-2004. Prosent.

(a) Kontakt med innvandrere?

År	Alle	Ja	Nei	Tallet på personer som svarte
2002	100	67	33	1 408
2003	100	64	36	1 384
2004	100	67	33	1 318

(b) Andel med kontakt...

	År	Ja	Nei	Tallet på personer som svarte
På jobben	2002	41	59	1 408
	2003	40	60	1 382
	2004	39	61	1 318
Blant venner/kjente	2002	27	73	1 408
	2003	29	71	1 382
	2004	29	71	1 318
I nabolaget	2002	22	78	1 408
	2003	23	77	1 382
	2004	24	76	1 318
I nær familie	2002	9	91	1 408
	2003	9	91	1 382
	2004	9	91	1 318
På annen måte	2002	10	90	1 408
	2003	8	92	1 382
	2004	9	91	1 318

Tabellen fortsetter på neste side.

² Per 1.1.2004 utgjør den ikke-vestlige innvandrerbefolkningen i Norge 5,5 prosent av landets befolkning (Statistisk sentralbyrå 2004b). Flere titalls personer i utvalget må forutsettes selv å tilhøre denne kategorien, selv om frafallet i denne gruppen forventes å være større enn i den øvrige befolkningen. De vil framstå som personer med stor innvandrerkontakt og er ikke forsøkt fjernet fra datamaterialet.

Tabell 3.4, fortsatt fra forrige side.

Antall arenaer en har kontakt med innvandrere på.

År	2002	2003	2004
Ingen kontakt	33	36	33
En	38	35	37
To	19	18	20
Tre	6	8	7
Fire	2	3	3
Fem	1	1	0
Alle	100	100	100
Tallet på personer som svarte	1 408	1 382	1 318

(c) Antall innvandrere en har kontakt med.

År	2003		2004	
Har ikke kontakt	36		33	
En	6	9	6	9
To til fire	26	41	27	40
Fem til ti	19	29	19	29
Flere enn ti	14	22	15	22
Vet ikke	0	0	0	0
Alle	100	100	100	100
Tallet på personer som svarte	1 382	890	1 382	886

Tabellen (første panel) viser at to tredjedeler (67 prosent) oppgir å ha kontakt med innvandrere i Norge. Det er samme andel som i 2002 og 3 prosentpoeng høyere enn i 2003. Kontakt på jobben er vanligst. Fire av ti hevder å ha kontakt med innvandrere på jobben (jf. andre panel). Nest vanligst er kontakt med innvandrere blant venner og kjente; tre av ti oppgir dette. Hver fjerde (24 prosent) nevner nabolaget som møtested med innvandrere, mens bare en av ti har innvandrere i nær familie. De refererte andelene er bare minimalt endret fra i fjor (maksimalt +/- 1 prosentpoeng).

Foruten tredjedelen som ikke har kontakt med innvandrere, har nesten fire av ti (37 prosent) kontakt med innvandrere på én arena (jf. tredje panel). To av ti har to arenaer der de møter innvandrere, mens den øvrige tidelen har kontakt med innvandrere på tre eller flere arenaer. Også her er endringene fra i fjor beskjedne.

Av dem som *har* kontakt med innvandrere, har fire av ti kontakt med to til fire personer (fjerde panel). Tre av ti har kontakt med fem til ti personer, mens vel to av ti har kontakt med flere enn ti. Minst vanlig er det å ha kontakt med bare én innvandrere. Det har bare en av ti av dem som sier de har kontakt med innvandrere.

4. Hvilke endringer fra 2003 er statistisk signifikante?

Våre intervjuer omfatter representative *utvalg* av befolkningen, ikke befolkningen selv. Mindre forskjeller i de målte resultatene kan derfor skyldes skjevheter ved utvalgene som er trukket. Også store forskjeller i svarfordelingen fra det ene året til det neste kan skyldes sjansfeil ved utvalgene, men sannsynligheten for det er mindre jo større de målte forskjellene er og jo mindre spredningen i svarene innad i utvalgene er.

For å vite sannsynligheten for at endringene i de målte verdiene fra det ene året til det neste avspeiler reelle endringer i befolkningen, benyttes formelle signifikanstester. Svarfordelingen til de enkelte utsagn i spørsmål 1 danner skalaer med fem verdier (1-5) når "vet ikke" og "vil ikke svare" settes til uoppgitt. Dataene ordnes slik at stigende verdier betyr økende "innvandervennlighet" for alle seks utsagnene.³ Spørsmål 3 derimot har en skala med bare tre verdier (1-3).

Signifikanstesten som benyttes undersøker hvor sannsynlig det er at gjennomsnittet på skalaen i 2004 er lik gjennomsnittet på skalaen i 2003 (den såkalte "nullhypotesen"). Er sannsynligheten for dette liten (under 5 prosent), forkastes nullhypotesen om at det ikke har funnet sted noen endring. I stedet aksepteres alternativhypotesen at gjennomsnittene er reelt forskjellige. Tabell 4.1 viser gjennomsnittet på skalaene for årene 2003 og 2004 (\bar{x}_{2003} og \bar{x}_{2004}) og sannsynligheten (p) for at nullhypotesen (H_0) om ingen endring er riktig.

Tabell 4.1. Holdning til sju utsagn om innvandrere og innvandringspolitikk, 2003-2004. Gjennomsnitt på skala¹ (\bar{x}) og t-test for om forskjellen mellom holdningene etter intervjuår er statistisk signifikant. Standardfeil i parentes

Utsagn	\bar{x}_{2003}	\bar{x}_{2004}	p for $ t $ under H_0 ²
Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv	3,56 (0,032)	3,62 (0,032)	0,2085
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene	3,09 (0,036)	3,09 (0,037)	0,9416
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge	3,73 (0,034)	3,64 (0,035)	0,0638
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet	2,99 (0,038)	3,08 (0,037)	0,0639
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn	4,28 (0,031)	4,36 (0,030)	0,0513
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig	2,70 (0,039)	2,73 (0,039)	0,5865
Sammenliknet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?	1,48 (0,016)	1,58 (0,017)	0,0001

¹ Fem-punkts skala for de seks første utsagnene (spørsmål 1) og tre-punkts skala for det sjuende (spørsmål 3). Svarene er omkodet slik at høye verdier uttrykker "innvandervennlig" holdning for samtlige utsagn.

² $H_0: \bar{x}_{2004} = \bar{x}_{2003}$

³ Det innebærer at verdiene på svarkategoriene for utsagn a, c og e i spørsmål 1 må kodes om. Også spørsmål 3 må omkodes.

Tabellen viser at det tredje spørsmålet (siste innførsel i tabellen) har en svarfordeling i år som er signifikant forskjellig fra i fjor. Det betyr at sjansen for at holdningen til mottak av flyktninger og asylsøkere rent tilfeldig er blitt forskjellig, er svært liten (se p-verdien). Vi forkaster nullhypotesen om at det ikke har funnet sted noen reell endring i holdningen og antar alternativhypotesen at det *har* skjedd en endring. For ingen av de andre utsagnene i tabell 4.1 er de målte forskjellene av en slik størrelsesorden at nullhypotesen kan forkastes. For utsagn c, d og e under spørsmål 1 (tredje, fjerde og femte innførsel ovenfra) er imidlertid forskjellene svært nær ved å være statistisk signifikante på 0,05-nivå ($0,05 < p < 0,07$).

Spørsmål 2 har bare to utfall, ja og nei, når "vet ikke" og "vil ikke svare" settes til uoppgitt. I stedet for å teste om gjennomsnittet på "skalaer" med bare to verdier er signifikant forskjellige, benytter vi en kji-kvadrattest til å undersøke om svarfordelingene er uavhengig av intervjuår. Kji-kvadratet (χ^2) uttrykker størrelsen på avviket mellom de observerte verdiene og de forventede verdiene ved statistisk uavhengighet mellom holdning og intervjuår. Jo større kji-kvadratet er, desto mindre er sannsynligheten for at holdning og intervjuår er statistisk uavhengige størrelser (jf. tabell 4.2).

Tabell 4.2. Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere, 2003-2004. Kji-kvadrattest for om forskjellen mellom holdningene etter intervjuår er statistisk signifikant¹ (DF=1).

Spørsmål: Ville du synes det var ubehagelig dersom...	χ^2	p-verdi
..du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer?	0,06	0,8104
..du fikk en innvandrer som ny nabo?	0,38	0,5376
..du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer?	0,86	0,3546

¹H₀: Holdningen i 2004 er lik holdningen i 2003.

Tabellen viser at sannsynligheten er stor for at graden av antatt ubehag ved de tre scenariene (innvandrer som hjemmehjelp, som nabo eller som svigersønn/-datter) er statistisk uavhengig av intervjuår. Vi beholder dermed nullhypotesen om at det ikke har vært noen reell opinionsendring på dette feltet fra 2003 til 2004 for alle tre scenariene.

Heller ikke når det gjelder omfanget av kontakt mellom nordmenn og ikke-vestlige innvandrere (antall arenaer), er det statistisk signifikante forskjeller mellom målingene i 2003 og 2004. Det framgår av en t-test av samme type som benyttet i tabell 4.1 ovenfor ($p=0,6891$).

5. Flyktninger og asylsøkere: holdningsendring 2003 - 2004

Andelen som mener at adgangen for flyktninger og asylsøkere til å få opphold i Norge bør være "som i dag", har som nevnt økt med 7 prosentpoeng. Flere støtter *status quo* i flyktningpolitikken, mens færre synes det bør bli vanskeligere å få opphold. For de øvrige temaene kan det ikke iakttas noen vesentlig endring. Når en skal søke å *forklare* endringen i synet på mottak av flyktninger og asylsøkere, kan det være nyttig å se tilbake på hvilke saker som ble eksponert i media siste halvår før datainnsamlingen.

Vi merker oss f.eks. at nedgangen i antall asylsøkere siden toppåret i 2002 (da nesten 17 500 meldte seg som asylsøkere) ble gitt betydelig oppmerksomhet ved flere anledninger våren 2004. Da UDI

publiserte sine kvartals- og halvårstall henholdsvis medio mars og juli, ble reduksjonen i antall asylsøkere framhevet i pressen. "Asylstrøm til Norge stanset" og "Langt færre asylsøkere til Norge" skrev f.eks. Aftenposten 27. mars på første og andre side. Reportasjen nevner at UDI forventer totalt 10 000 asylsøkere i 2004, mens mottaket var i underkant av 16 000 året før. Videre het det at UDI, som følge av reduksjonen i asylsøkertallene, planlegger å legge ned en rekke asylmottak. Aftenposten kommenterte halvårsrapporten på lederplass under tittelen "Asylsøkerne blir færre" (17. juli) midtveis i feltarbeidsperioden. Media refererte også i juni de synkende asylsøkertallene i forbindelse med at Flyktningerådet publiserte sin tilstandsrapport (Skjetne 2004) om situasjonen for flyktninger og fordrevne på verdensbasis.

At de norske asylsøkertallene går ned, henger trolig sammen med både innskjerpingen i Norges asyllovgivning og at tilstrømmingen av asylsøkere til de industrialiserte landene har gått ned (UNHCR 2004). Regjeringen har de siste årene iverksatt en rekke tiltak hvis funksjon har vært å redusere asylsøkertallene (Kommunal- og regionaldepartementet 2004a). Det gjelder bl.a. informasjon til potensielle asylsøkere i land som anses som trygge om kravene til asyl i Norge, tilslutning til det såkalte Dublin-regelverket som skal sikre at asylsøknader blir behandlet bare i ett søkerland og etablering av et differensiert mottakssystem som raskt skiller ut asylsøkere med antatt grunnløse søknader. Høsten 2003 ble det innført midlertidig stans i behandlingen av asylsøknader fra somaliere, irakere og russere (tsjetsjenere), hvilket førte til at antall asylsøkere fra disse landene gikk ned (Utlendingsdirektoratet 2004).

Flere av innstrammingsiltakene har i den senere tid blitt offentlig kritisert, som f.eks. kravet om forsørgerevne ved familiegjening de første tre årene etter ankomst eller hvis en av partene er under 23 år, halveringen av kvoten for mottak av overføringsflyktninger i årene 2003 og 2004, og at pengestøtte og losji i mottak bortfaller ved endelig avslag på asylsøknaden for personer som ikke samarbeider om retur. Den såkalte "48-timersprosedyren" for behandling av antatt grunnløse asylsøknader har også blitt kritisert for manglende rettssikkerhetsgarantier.

Det er likeledes innført nye kontrollrutiner for å avsløre asylsøkere som ikke har "rent mel i posen". DNA-tester er tatt i bruk for å fastslå hvorvidt det faktisk er slektskap mellom personer som hevder å være i slekt og som ønsker familiegjening. Tilsvarende benyttes røntgenundersøkelser av hånd og tenner for å avklare om enslige mindreårige asylsøkere virkelig er under 18 år. Ifølge UDIs årsrapport for 2003 viser prøvene at hele åtte av ti lyver på alderen (Utlendingsdirektoratet 2004). Ansatte ved Rikshospitalet har nylig uttalt at de trekker seg fra slike undersøkelser i framtiden pga. faglige svakheter ved metodene som benyttes (NTB, 26.9.2004). Alle asylsøkere til Norge må også avgi fingeravtrykk som formidles elektronisk til Kripos og den felleseuropeiske fingeravtrykksbasen EURODAC. Dette har bidratt til en effektivisering av Dublin-samarbeidet (NOU 2004: 20).

Vi antar at nedgangen i asylsøkertallene og inntrykket av skjerpede kontrollrutiner, har medvirket til at en større del av befolkningen slutter opp om et status quo-orientert standpunkt i asylpolitikken. Færre gir uttrykk for at det bør bli enda vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i landet.

Andre debatter eller hendelser i inneværende år som kunne tenkes ha påvirket holdningen til innvandrere og innvandring, herunder mottaket av flyktninger og asylsøkere, har øyensynlig hatt mindre virkning. Det gjelder f.eks. debatten om bruk av slør i januar-februar, attentatet på hovedjernbanestasjonen i Madrid 11. mars og de gjentatte anklagene mot islam fra høyrepopulistisk og kristenfundamentalistisk hold. Knivdrapet av en passasjer på Oslo-trikken 3. august i år, forvoldt av en forvirret innvandrer, rakk ikke å påvirke holdningene da hendelsen inntraff dagen etter at feltarbeidet var avsluttet.

6. Flyktninger og asylsøkere: holdningsendring 1999 - 2003

I et forsøk på å se forbindelsen mellom holdningen til mottak av flyktninger og asylsøkere slik den ble målt i perioden 1993-2000 og de nye målingene som ble innledet i 2002, gjentok vi i år det opprinnelige spørsmålet om mottak av flyktninger og asylsøkere i andre kvartals omnibus-

undersøkelse. Hvordan det eventuelt er mulig å sammenlikne svarene på det gamle og det nye spørsmålet, ble berørt i Blom og Lie 2002, men nye data i 2004 gjør det meningsfullt å reise denne problemstillingen på nytt.

Det opprinnelige spørsmålet hadde ordlyden: "Kan du si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig i at Norge bør gi opphold til flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag". I mai/juni 1999, i kjølvannet av Kosovo-konflikten, sa hele 71 prosent seg helt eller nokså enig i det nevnte utsagnet - en andel som sank til 64 prosent året etter (tabell 6.1).

I april-mai 2004 var det imidlertid bare 44 prosent av befolkningen som sluttet opp om samme utsagn. Hele 14 prosent valgte midtalternativet "både og", og 41 prosent var helt eller nokså uenig. Nedgangen i enig-andelen var med andre ord på 27 prosentpoeng på fem år (dvs. siden 1999).

Tabell 6.1. Holdning til flyktningers adgang til Norge, 1999-2004. Prosent

"Norge bør gi opphold til flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag."

År	Alle	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Tallet på personer som svarte
1999	100	39	32	8	12	8	1	1 409
2000	100	34	30	6	17	12	1	1 382
2004	100	19	25	14	23	18	1	1 226

Kilde: Statistisk sentralbyrå (2000) og Omnibus andre kvartal, 2004.

Rent analytisk er det nærliggende å tenke seg at andelen som sier at flyktninger og asylsøkere bør få opphold "i minst samme omfang som i dag", tilsvarer omtrent summen av andelen som mener det bør bli "lettere" å få opphold i Norge og andelen som synes adgangen til å få opphold bør være "som i dag". Begrunnelsen er at formuleringen "i minst samme omfang som i dag" logisk sett omfatter både de som vil ha flere flyktninger og asylsøkere og de som vil ha like mange som i dag. Derfra er veien kort til at det enten bør bli lettere å få opphold eller at adgangen til å få opphold bør være som i dag (jf. formuleringen som ble innført i 2002).⁴

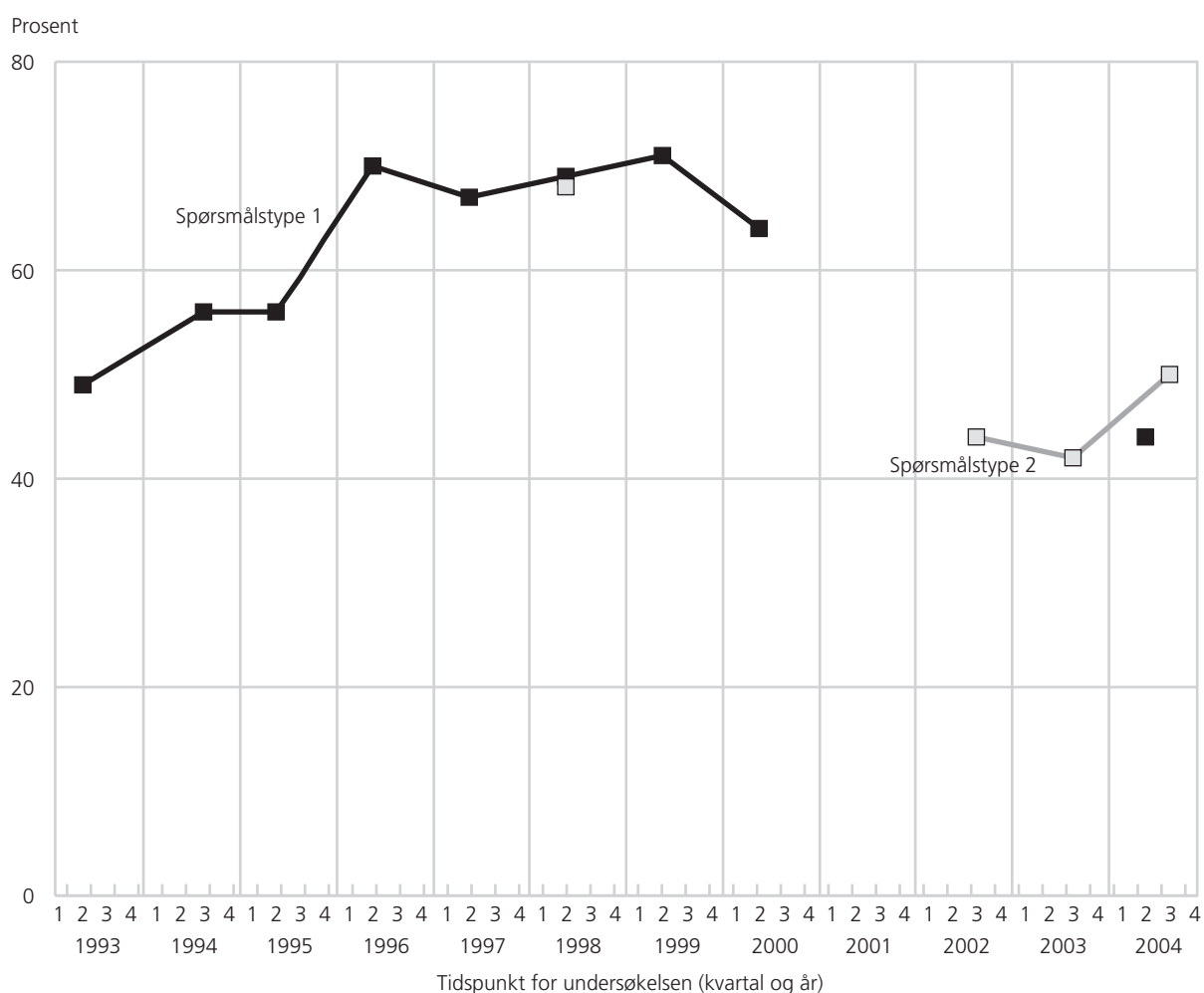
I juli-august 2004 mente 50 prosent at det bør være lettere eller like vanskelig som i dag å få opphold i Norge (jf. tabell 3.3). Med 44 prosent i andre kvartal og 50 prosent i tredje kvartal er det ikke fullt samsvar mellom disse målene, men forskjellen er ikke urimelig stor. Dataene fra de to spørsmålene er ikke innhentet på samme tid og fra samme utvalg. En kombinasjon av utvalgsfeil og reell endring over tid, kan dermed antakelig forklare diskrepansen i svarene. Vi viste foran (i nevnte tabell 3.3) at andelen som ønsket en liberalisering eller status quo i asylopolitikken var for oppadgående i tiden mellom tredje kvartal 2003 og tredje kvartal 2004. Noe av denne endringen kan ha funnet sted i tidsrommet mellom de to undersøkelsene i 2004.

Gitt at andelen som er enige i at "Norge bør gi opphold til flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag" (spørsmålstype 1), lar seg tilnærmet uttrykke som summen av andelen som mener at det "bør bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge" og andelen som mener at "adgangen til å få opphold (bør) være som i dag" (spørsmålstype 2), kan utviklingen i folkemeningen på dette området i årene 1993-2004 framstilles grafisk som i figur 6.1 (neste side).

⁴ Noen tvingende nødvendig sammenheng er dette likevel ikke. Det kan f.eks. godt bli endringer i antallet asylsøkere som får opphold i Norge uten at regelverket er blitt endret. "Tilbudet" av asylsøkere som oppfyller kravene til opphold, har selvsagt også sitt å si.

Som det framgår av figuren ble det i 1998 stilt et spørsmål om holdningen til mottak av flyktninger og asylsøkere som minner om spørsmålet som ble innført i 2002. Det kan trolig forsvares å betrakte det som en variant av samme "spørsmålstype" (jf. drøfting av dette i Blom og Lie 2002). Ordlyden i 1998 var: "Bør Norge etter din mening gi opphold til flere, færre eller omtrent like mange flyktninger og asylsøkere som i dag". Spørsmålet ble stilt i samme omnibusundersøkelse som de øvrige holdningsspørsmålene om innvandring og innvandrere i 1998, men lenger bak i intervjuet (Blom 1998). Den gang svarte til sammen 68 prosent at Norge bør gi opphold til "flere" eller "omtrent like mange" flyktninger som i dag. Dette lot seg meget godt forene med andelen på 69 prosent som sa seg helt eller nokså enig i at "Norge bør gi opphold til flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag".

Figur 6.1. Andel som ønsker å motta flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag, andre eller tredje kvartal 1993-2004. Spørsmålstype 1 og 2¹⁾, prosent.

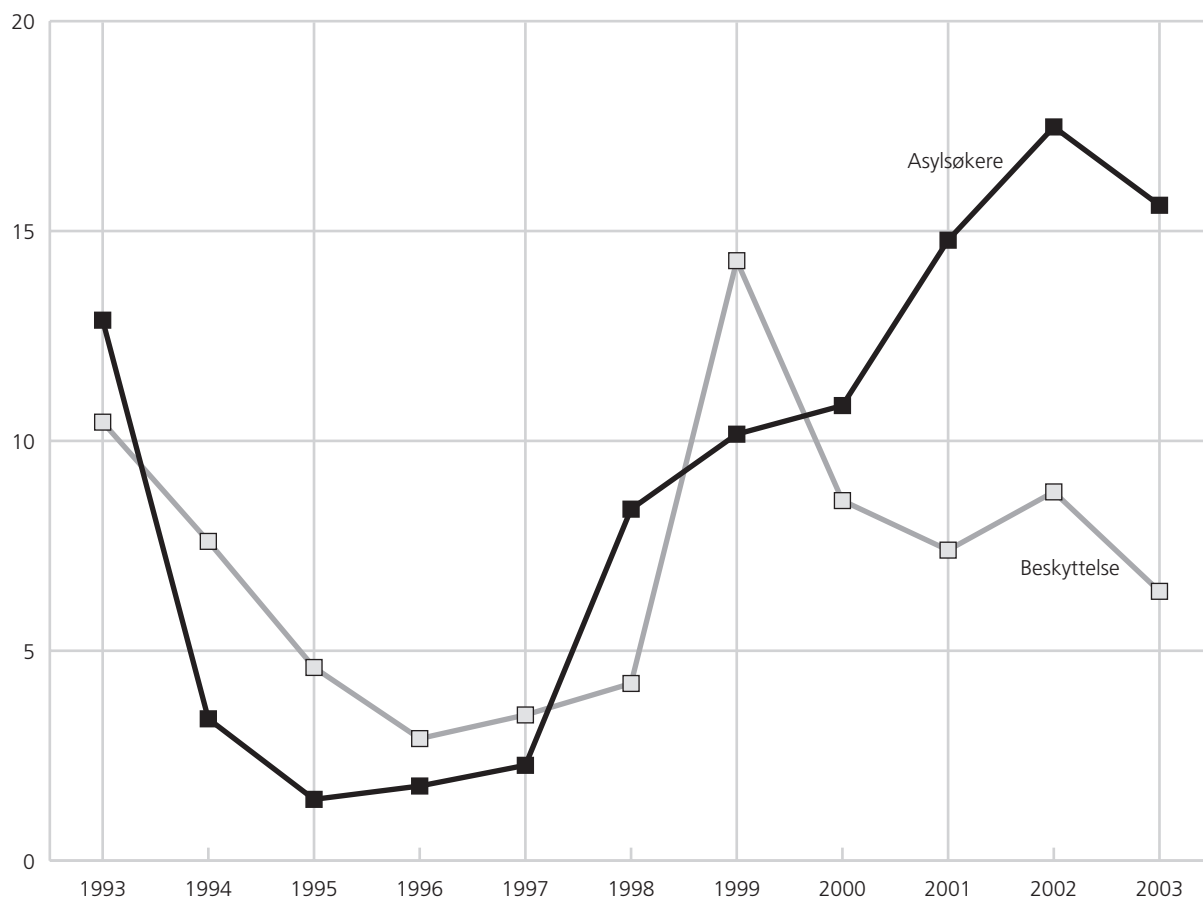
¹⁾ *Spørsmålstype 1*: "Norge bør gi opphold til flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag." Svaralternativer: Helt enig/nokså enig/både og/nokså uenig/helt uenig/vet ikke. Figuren viser andelen helt og nokså enig. *Spørsmålstype 2*: "Sammenliknet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?" Svaralternativer: Lettere/som i dag/vanskeligere/vet ikke. Figuren viser summen av andelene som svarte 'lettere' og 'som i dag'. I 1998 var spørsmålets ordlyd: "Bør Norge etter din mening gi opphold til flere, færre eller omtrent like mange flyktninger og asylsøkere som i dag?" Svaralternativer: Flere/færre/omtrent like mange/vet ikke. Figuren viser summen av andelene som svarte 'flere' og 'omtrent like mange'.

Figur 6.1 illustrerer med all tydelighet den dramatiske nedgangen i befolkningens vilje til å beholde status quo eller liberalisere asylovgivningen i årene 1999-2003. Fra det høyeste nivået i 1999 til det laveste nivået i 2003 er det en prosentdifferanse på hele 29 poeng (71 prosent - 42 prosent). Det er en betydelig nedgang på fire år forutsatt at de to spørsmålstypene måler noenlunde samme teoretiske variabel.

Hvilke forhold kan tenkes å forklare denne nedgangen? Et moment er økningen i tallet på asylsøkere i disse årene. På samme måte som vi foran forklarte økningen i viljen til å gi opphold fra 2003 til 2004 ved reduserte asylsøkertall, vil nedgangen i andelen som er rede til å ta imot flyktninger og asylsøkere "i minst samme omfang som i dag" kunne reflektere økningen i asylsøkertallene fra 1999 til 2002. Figur 6.2 viser tallet på asylsøkere og antall vedtak om beskyttelse inkludert familiegjennforeninger i årene 1993-2003.

Figur 6.2. Asylsøkere og personer med vedtak om beskyttelse, inkludert familiegjennforening, 1993-2003. Antall personer i tusen.

Antall personer i 1 000

Kilde: *Asylsøkere*: Statistisk sentralbyrå (2004a), Tabell 88. *Beskyttelse*: Utlendingsdirektoratet (2002), Tabell 10 og Utlendingsdirektoratet (2004), Tabell s. 31.

Begrunnelsen for hypotesen at antall asylsøkere eller antall vedtak om beskyttelse påvirker holdningen til asylpolitikken er selvfølgelig at holdningsspørsmålene refererer til situasjonen "i dag". Dersom dette referansepunktet endrer seg, har det betydning for svarene som blir gitt. En respondent som

mener at 5 000 flyktninger bør få opphold hvert år, vil f.eks. måtte svare at det bør bli *lettere* å få opphold dersom det faktiske mottaket er på 3 000. Dersom mottaket i stedet er på 8 000, vil respondenten måtte svare at det bør bli *vanskeligere* å få opphold. Hvorvidt tallet på asylsøkere eller tallet på vedtak om beskyttelse er viktigst, er for så vidt åpent. Ut fra spørsmålets ordlyd ("gi opphold til") burde vedtak om beskyttelse være mest nærliggende, men det empiriske materialet peker snarere i retning av asylsøkertallene. Det er da også asylsøkertallene som hyppigst refereres og kommenteres i media og dermed lettest blir lagt merke til.

Et raskt blikk på figur 6.1 og 6.2 gir inntrykk av at hypotesen om en invers sammenheng mellom tallet på asylsøkere og holdningen til mottak av asylsøkere er gyldig. En formell korrelasjonstest bekrefter dette inntrykket (Pearsons $r=-0,60$)⁵. I 1993 og etter årtusenskiftet er oppslutningen om økt eller uendret mottak av flyktninger lavere, og da er også asylsøkertallet høyt. Midt på 1990-tallet går antall asylsøkere ned, og da er det flest som vil gi opphold til flyktninger og asylsøkere "i minst samme omfang som i dag".

En mer detaljert granskning av figurene avdekker imidlertid at sammenhengen mellom antall asylsøkere og holdningen til mottak ikke er uten unntak. Vi ser f.eks. at tallene for asylsøkere ikke endret seg mye fra 1995 til 1996. Likevel gjør holdningen det største enkeltsprang i liberal retning nettopp i dette tidsrom. Likeledes begynner tallet på asylsøkere igjen å stige i 1998 og 1999 uten at det skjer noe med holdningene i form av synkende oppslutning om et liberalt standpunkt før i år 2000.

Hypotesen om en invers sammenheng mellom antall asylsøkere (eller vedtak om beskyttelse) og holdningen til mottak av flyktninger og asylsøkere bør derfor ikke bli stående som den eneste mulige forklaringen. For det første bør det åpnes for muligheten av "etterslep" på holdningsplanet i forhold til året da asylsøkertallet endrer seg. Det er først når endringer i asylsøkertallene er *oppfattet* av allmennheten at eventuelle holdningsendringer kan påregnes.

For det andre er det avgjørende hvorvidt asylsøkerne oppfattes som reelle flyktninger eller ikke. Dersom mange får inntrykk av at flyktningene primært kommer av økonomiske grunner eller makelighetsgrunner, vil sympatien i mottakerlandet undergraves. I forbindelse med krigen i Bosnia-Hercegovina i 1993 og krigen i Kosovo i 1999 gjorde de daglige tv-reportasjene fra konfliktområdene det vanskelig å tvile på at flyktningene herfra var reelle krigsflyktninger. Antakelig var det også lettere å føle ansvar for ofrene for disse krigene ettersom de befant seg i våre "nærrområder". I kjølvannet av konfliktene så vi at viljen til mottak av flyktninger og asylsøkere økte.

En tredje faktor som kan synes å påvirke holdningene er hvorvidt befolkningen oppfatter myndighetenes flyktningpolitikk som rimelig og rettferdig eller ikke. Økningen i andelen som ville "gi opphold til flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag" i 1996 - uten at tallet på asylsøkere eller vedtak om beskyttelse hadde endret seg merkbart - kom trolig som et resultat av at utlendingsloven på denne tiden ble oppfattet som strengt håndhevet. Opprivende historier om avslag på søknader og hastige tvangsutsendelser til fortvilelse for lokalbefolkningen som ønsket å "beholde" sine flyktninger skapte motstand mot regjeringens politikk i mange miljøer.

Hvorfor oppslutningen om å motta flyktninger og asylsøkere "i minst samme omfang som i dag" tapte så kraftig terreng i tidsrommet 1999 - 2003, har trolig sammenheng med økningen i asylsøkertallene i perioden, en økning på hele 7 000 personer (72 prosent) i årene 1999 - 2002. Men dette er neppe eneste forklaringen. Vår hypotese er at den økende vekt på kontrolltiltak for å hindre at falske asylsøkere får opphold i landet, fulgt av rapporter om påståtte uetterretteligheter fra søkerens side, har bidratt til å øke mistroen til flyktninger og asylsøkere i deler av befolkningen. Flyktninger og asylsøkere oppfattes nå langt oftere som kriminelle og upålitelige individer som bør holdes borte fra

⁵ Tilsvarende verdi for korrelasjonen mellom antall vedtak om beskyttelse og holdningen til mottak er -0,15, dvs. langt svakere.

landet. Troen på at det er reelle behov for beskyttelse mot overgrep som vanligvis motiverer flyktninger til å søke asyl i vesten er sannsynligvis svekket i befolkningen.

7. Holdninger etter bakgrunnskjennetegn

Som vist også i tidligere notater varierer holdningen til innvandrere og innvandring mellom ulike demografiske og sosiale grupper i befolkningen. Vi kommenterer her de viktigste forskjellene etter kjennetegn som kjønn, alder, utdanningsnivå, bostedsstrøk, landsdel, partipreferanse og grad av kontakt med innvandrere. I vedlegget gjengis de bivariate tabellene som dokumenterer disse tendensene. Tabellene er forenklet for å øke leseligheten idet vi har slått sammen kategoriene "helt (u)enig" og "nokså (u)enig" til "(u)enig". Det er også foretatt multivariate analyser av den kombinerte effekten av flere bakgrunnsvariabler samtidig. Resultatene av disse analysene nevnes noen steder i teksten uten at tallgrunnlaget er med i notatet.

7.1. Kjønn

Kjønn har gjennomgående liten betydning for holdningene, men enkelte forskjeller er det. Som i 2002 og 2003 er det flere kvinner enn menn som mener at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge (hhv. 70 og 63 prosent). Det er også prosentvis noen flere kvinner som avviser at innvandrere bør forsøke å bli så like nordmenn som mulig. På den annen side har kvinner marginalt større motforestillinger enn menn mot å godta at en sønn eller datter gifter seg med en innvandrer.

7.2. Alder

Alder har en relativt klar sammenheng med holdningen til innvandrere og innvandring. Den eldste aldersgruppen (67-79 år) er konsekvent mest skeptisk innstilt. I noen spørsmål, som aksept av innvandrere som potensielle svigerdøtre/-sønner og hvorvidt innvandrere bør bli mest mulig lik nordmenn, har den yngste aldersgruppen (16-24 år) minst fordommer. Men oftere er det de unge voksne (25-44 år) som er mest innvandrervennlig innstilt. F.eks. mener hele 72 prosent av de unge voksne at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv, mens 65 prosent av de yngste og 56 prosent av de eldste er av samme oppfatning.

At unge voksne (25-44 år) ved flere anledninger er mer liberalt innstilt enn de aller yngste (16-24), er delvis en følge av at de i gjennomsnitt har høyere utdanning. Mens bare 8 prosent av de yngste har høyere utdanning, er andelen blant unge voksne 35 prosent.

7.3. Utdanningsnivå

Utdanning er, foruten partitilhørighet og kontakt med innvandrere, det kjennemerket som påvirker holdningen til innvandrere og innvandring mest. Høyt utdannede er mer tilbøyelige til å være positivt innstilt til innvandrere og innvandring enn lavt utdannede. Mens f.eks. hele 55 prosent av befolkningen med utdanning på grunnskolenivå synes at innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet, er bare 5 prosent av befolkningen med lang⁶ universitets- og høyskoleutdanning av samme oppfatning. Likeledes mener 16 prosent av de grunnskoleutdannede at det ville være ubehagelig med en hjemmehjelp som var innvandrer, mot bare 1 prosent av de høyest utdannede.

7.4. Bostedsstrøk

Det er særlig de som bor i tettbygde strøk med over 100 000 bosatte, dvs. de største byene med omland, som utmerker seg ved større toleranse og velvilje. Dette kan skyldes at innvandrere utgjør et dagligdags innslag i de store byene og bidrar til et rikere kultur- og varetilbud som mange vurderer som positivt. Mens f.eks. 80 prosent av de mest urbant bosatte synes at innvandrere gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv, er denne andelen 20 prosentpoeng lavere i spredtbygde strøk. Tilsvarende er andelen som synes innvandrere representerer en kilde til utrygghet, 19 prosentpoeng lavere i tettbygde strøk med over 100 000 bosatte enn i tettbygde strøk med under 2 000 bosatte.

⁶ Omfatter mer enn fire års utdanning på universitets- og høyskolenivå, samt forskerutdanning.

At utdanningsnivået øker med urbaniseringsgraden, bidrar imidlertid også til den påviste effekten. Andelen universitets- og høyskoleutdannede i vårt materiale er 18 prosent i spredbygde strøk mot 39 prosent i tettbygde strøk med mer enn 100 000 bosatte. Effekten av bostedsstrøk blir derfor svekket i multivariate modeller med utdanning som kontrollvariabel.

7.5. Landsdel

Velviljen til innvandrere og innvandring er gjennomgående størst i Akershus og Oslo. F.eks. synes vel åtte av ti i Akershus/Oslo at innvandrere gjør en nyttig innsats i arbeidslivet, mot 67 prosent på landsbasis. På samme måte mener tre av ti i Akershus/Oslo at innvandrere er en kilde til utrygghet mot fire av ti i befolkningen som helhet. Som for bostedsstrøk skyldes forskjellen for en del at utdanningsnivået er høyere i Akershus/Oslo enn i resten av landet. Etter kontroll for utdanning gjensvar det likevel i mange tilfeller en selvstendig effekt av landsdel på holdningene.

Hvilken landsdel som er mest skeptisk til innvandrere varierer fra spørsmål til spørsmål, men Hedmark og Oppland kommer ofte ut som den mest skeptiske. Når det gjelder innvandrernes bidrag til det kulturelle livet i Norge, er befolkningen i Agder/Rogaland og Trøndelag de minst entusiastiske.

7.6. Partipreferanse

Kjennemerket dreier seg om hvilket parti en ville stemme på dersom det var stortingsvalg "i morgen". Velviljen til innvandrere og innvandring er gjennomgående størst blant tilhengere av Rød Valgallianse⁷ og Sosialistisk Venstreparti og minst blant Fremskrittspartiets sympatisører. I enkelte spørsmål (som f.eks. hvorvidt innvandrere misbruker sosiale velferdsordninger eller er en kilde til utrygghet) gir tilhengere av Venstre og/eller Kristelig Folkeparti uttrykk for marginalt større velvilje enn velgerne på venstre fløy. Til påstanden at innvandrere bør ha samme muligheter til arbeid som nordmenn er ni av ti enige blant alle navngitte partiers tilhengere unntatt Fremskrittspartiets. Blant disse er tre av fire enige.

Som eksempel på hvordan partipreferanse påvirker holdningene, lister vi her opp partiene etter hvilken andel av deres tilhengere som ønsker det skal bli *vanskeligere* for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge (andelene gjengis i parentes): Fremskrittspartiet (81 prosent), Venstre (47 prosent), Høyre (45 prosent), Arbeiderpartiet (42 prosent), Senterpartiet (41 prosent), Sosialistisk Venstreparti/Rød valgallianse (29 prosent) og Kristelig Folkeparti (24 prosent).

7.7. Kontakt med innvandrere - antall arenaer for kontakt

Personer med kontakt til innvandrere har mer positive holdninger til innvandrere og innvandring enn personer uten slik kontakt. Dette er en robust sammenheng. Jo flere arenaer det foreligger kontakt på, desto mer velvilje kan spores. F.eks. mener 85 prosent av dem som har kontakt med innvandrere på tre eller flere arenaer, at innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge, mens bare halvparten av dem som er helt uten kontakt med innvandrere er av samme oppfatning. Hva som her er årsak og virkning, kan diskuteres, da de som i utgangspunktet er positive til innvandrere trolig oftere kommer i kontakt med dem.

7.8. Kontakt med innvandrere - antall personer

Holdningen til innvandrere er likeledes mindre skeptisk jo flere innvandrere kontakten omfatter. Blant personer uten kontakt er det f.eks. halvparten som mener at innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet. Blant personer med kontakt til minst fem innvandrere er denne andelen redusert til tre av ti. Likeledes synes halvparten av dem som mangler kontakt med innvandrere at det vil være ubehagelig å få en innvandrer som svigersønn-/svigerdatter, mens de som har kontakt med flere enn ti innvandrere er av samme oppfatning i bare to av ti tilfeller.

7.9. Kontakt med innvandrere etter bakgrunnsfaktorer

⁷ RV og SV bør betraktes samlet, idet antall RV-tilhengere er for lite til å være utsagnskraftig.

Til slutt i vedleggstabellene viser vi hvordan kontakten med innvandrere er forskjellig etter forskjellige bakgrunnsfaktorer. Andelen som i det hele tatt *har kontakt* med innvandrere varierer betydelig etter alder og utdanning. Blant de eldste er f.eks. 68 prosent uten kontakt, mot 26 prosent blant de yngste og de unge voksne. Likeledes er nesten halvparten av dem som har grunnskole som høyeste utdanning uten kontakt med innvandrere mens bare to av ti universitets- og høyskoleutdannede er i samme situasjon.

Liknende forskjeller kan også iakttas etter bostedsstrøk, landsdel og partipreferanse. I tettbygde strøk med minst 100 000 bosatte er om lag to av ti uten kontakt med innvandrere mot vel det dobbelte i spredtbygde strøk. I Trøndelag er halvparten uten kontakt mot vel to av ti i Akershus og Oslo.

Antall arenaer det foreligger kontakt på varierer også etter forskjellige bakgrunnskjennetegn. Bare 1 prosent av de eldste har kontakt med innvandrere på tre eller flere arenaer mot vel 10 prosent av de yngste. Tilsvarende har 5 prosent av de grunnskoleutdannede kontakt med innvandrere på minst tre arenaer, mens det samme gjelder nesten 15 prosent blant de universitets- og høyskoleutdannede.

Antall innvandrere som omfattes av kontakten varierer på liknende måte. Bare 5 prosent av de eldste har kontakt med ti eller flere innvandrere, mens andelen blant de yngste og de unge voksne er tre ganger så høy. Andelen med kontakt til ti eller flere innvandrere er likeledes dobbelt så høy blant universitets- og høyskoleutdannede som blant grunnskoleutdannede.

Som ventet er de som har kontakt med innvandrere på mange arenaer også blant dem som har kontakt med flest innvandrere.

Litteratur

Blom, S. (1998): Holdning til innvandrere og innvandringspolitikk. Spørsmål i SSBs omnibus i mai/juni 1998, *Notater* 98/55, Statistisk sentralbyrå.

Blom, S. og B. Lie (2002): Holdning til innvandrere og innvandring. Spørsmål i SSBs omnibus i august/september 2002, *Notater* 2002/75, Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/emner/00/01/30/notat_200275/notat_200275.pdf

Blom, S. og B. Lie (2003): Holdning til innvandrere og innvandring. Spørsmål i SSBs omnibus i august/september 2003, *Notater* 2003/87, Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/emner/00/01/30/notat_200387/notat_200387.pdf

European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia (2001): *Attitudes towards minority groups in the European Union. A special analysis of the Eurobarometer 2000 survey*. Vienna, March 2001.
<http://www.eumc.at/publications/eurobarometer/EB2001.pdf>

Gulbrandsen, T. og A. Holmøy (2004): Omnibusundersøkelsen april/mai 2004, Dokumentasjonsrapport, *Notater* 2004/56, Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/emner/00/90/omnibus/notat_200456/notat_200456.pdf

Kommunal- og regionaldepartementet (2004a): *Samarbeidsregjeringens flyktning- og innvandringspolitikk*. 1. august 2004. <http://odin.dep.no/filarkiv/218091/Innvandringspolitikk.pdf>

Kommunal- og regionaldepartementet (2004b): *Mangfold gjennom inkludering og deltakelse. Ansvar og frihet, St.meld. nr. 49 (2003-2004)*. <http://odin.dep.no/filarkiv/221806/STM0304049-TS.pdf>

NOU 2004: 20: *Ny utlendingslov*, Kommunal- og regionaldepartementet, Statens forvaltningstjeneste, Informasjonsavdelingen, Oslo.

<http://odin.dep.no/krd/norsk/publ/utredninger/NOU/016001-020018/dok-bn.html>

Skjetne, T. (2004): *Flyktningregnskapet 2004*, Flyktningrådet.

Statistisk sentralbyrå (2000): *Holdning til innvandrere og innvandringpolitikk*, 2000.

<http://www.ssb.no/emner/00/01/30/innvhold/arkiv/>

Statistisk sentralbyrå (2004a): *Statistisk årbok 2004*, 123. årgang, Oslo-Kongsvinger.

<http://www.ssb.no/aarbok/tab/t-020220-088.html>

Statistisk sentralbyrå (2004b): *Folkemengd. Innvandrarbefolkninga, 1. Januar 2004. Tabell 7.*

<http://www.ssb.no/emner/02/01/10/innvbef/>

UNHCR (2004): *Asylum Levels and Trends in Industrialized Countries, January to June 2004.*

Comparative Overview of Asylum Applications Submitted in 25 European and 5 non-European Countries, 27 august 2004. Population Data Unit/PGDS, division of Operational Support, UNHCR Geneva.

<http://www.unhcr.ch/statistics>

Utlendingsdirektoratet (2002): *Utlendingsdirektoratets årsrapport 2001.*

<http://www.udi.no/upload/Publikasjoner/Årsrapporter/40Statistikk.pdf>

Utlendingsdirektoratet (2004): *Tall og fakta 2003.*

<http://www.udi.no/upload/Publikasjoner/Årsrapporter/Nøkkeltall.pdf>

Vågane, L. (2004): *Omnibusundersøkelsen juli/august 2004, Dokumentasjonsrapport, Notater 2004/?*, Statistisk sentralbyrå. (Foreløpig upublisert.)

Spørsmål i Omnibus tredje kvartal 2004

Holdning til innvandrere og innvandring

Innv1a

Nå følger noen spørsmål om innvandring og innvandrere. Først noen påstander. Vil du for hver av de følgende påstandene si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.

Helt enig
Nokså enig
BÅDE OG
Nokså uenig
Helt uenig

Innv1b

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.

Helt enig
Nokså enig
BÅDE OG
Nokså uenig
Helt uenig

Innv1c

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.

Helt enig
Nokså enig
BÅDE OG
Nokså uenig
Helt uenig

Innv1d

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.

Helt enig
Nokså enig
BÅDE OG
Nokså uenig
Helt uenig

Innv1e

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn.

Helt enig
Nokså enig
BÅDE OG
Nokså uenig
Helt uenig

Innv1f

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

Helt enig
Nokså enig
BÅDE OG
Nokså uenig
Helt uenig

Innv2a1

I de følgende spørsmålene forutsetter vi at innvandreren behersker norsk. Ville du synes det var ubehagelig hvis du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer?

JA/NEI

Innv2b1

Ville du synes det var ubehagelig dersom du fikk en innvandrere som ny nabo?
VI FORUTSETTER AT INNVANDREREN KAN NORSK

JA/NEI

Innv2c1

Ville du synes det var ubehagelig dersom du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrere? VI FORUTSETTER AT INNVANDREREN KAN NORSK

JA/NEI

Innv3

Så et spørsmål om flyktningers adgang til Norge. Sammenliknet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?

Lettere

Som i dag

Vanskeligere

Innv4a

Har du selv kontakt med innvandrere som bor i Norge, f.eks. på jobben, i nabolaget, blant venner, familie e.l.?

JA/NEI

Hvis Innv4a=ja (stilles Innv4b-e):

Innv4b

I hvilke sammenhenger har du kontakt med innvandrere som bor i Norge? FLERE SVAR TILLATT

På jobben

I nabolaget

Venner og kjente

I nær familie

På annen måte

Innv4c

Hvor mange innvandrere har du kontakt med?

1

2-4

5-10

Flere enn 10

Spørsmål i Omnibus andre kvartal 2004

INNVANDRINGSPOLITIKK

*Innv1

Her er en påstand om innvandringspolitikk. Kan du si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig i at:

Norge bør gi opphold til flyktninger og asylsøkere i minst samme omfang som i dag.

Helt enig

Nokså enig

BÅDE OG

Nokså uenig

Helt uenig

Vedleggstabeller 1. Omnibus tredje kvartal 2004

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.					Tallet på personer som svarte
Kjønn		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		67.4	9.8	21.1	1.6	100.0	1320
....							
Mann		66.7	8.6	23.5	1.2	100.0	663
Kvinne		68.2	11.1	18.7	2.0	100.0	657

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.					Tallet på personer som svarte
Kjønn		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		39.6	11.9	46.4	2.1	100.0	1318
....							
Mann		42.5	10.7	44.8	2.0	100.0	661
Kvinne		36.7	13.1	47.9	2.3	100.0	657

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.					Tallet på personer som svarte
Kjønn		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		66.5	10.2	22.0	1.4	100.0	1318
....							
Mann		62.8	10.6	25.4	1.2	100.0	661
Kvinne		70.2	9.7	18.6	1.5	100.0	657

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.					Tallet på personer som svarte
Kjønn		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		41.2	10.3	47.6	0.8	100.0	1317
....							
Mann		43.0	10.4	46.0	0.6	100.0	661
Kvinne		39.5	10.2	49.2	1.1	100.0	656

SSB OMNIBUS 3 2004		Alle innv. i Norge bør ha samme mulighet til arb. som nordmenn.					Tallet på personer som svarte
Kjønn		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		87.0	2.6	10.3	0.2	100.0	1319
....							
Mann		88.5	2.3	9.1	0.2	100.0	661
Kvinne		85.4	2.9	11.6	0.2	100.0	658

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig				I alt	Tallet på personer som svarte
Kjønn	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	52.6	8.4	38.5	0.5	100.0	1318	
....							
Mann	56.5	7.4	35.8	0.3	100.0	660	
Kvinne	48.6	9.4	41.3	0.6	100.0	658	

SSB OMNIBUS 3 2004		Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?			I alt	Tallet på personer som svarte
Kjønn	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	9.6	89.6	0.8	100.0	1319	
....						
Mann	8.3	90.9	0.8	100.0	661	
Kvinne	10.9	88.3	0.8	100.0	658	

SSB OMNIBUS 3 2004		Ubehagelig med innvandrere som nabo?			I alt	Tallet på personer som svarte
Kjønn	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	8.7	89.8	1.4	100.0	1316	
....						
Mann	8.3	90.0	1.7	100.0	660	
Kvinne	9.1	89.6	1.2	100.0	656	

SSB OMNIBUS 3 2004		Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?			I alt	Tallet på personer som svarte
Kjønn	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	35.4	59.8	4.9	100.0	1317	
....						
Mann	33.3	62.3	4.4	100.0	660	
Kvinne	37.4	57.2	5.3	100.0	657	

SSB OMNIBUS 3 2004		Adgang til Norge				I alt	Tallet på personer som svarte
Kjønn	Lette- re	Vansk- elige- re	Som i dag	Vet ikke			
Alle	6.2	47.3	44.2	2.3	100.0	1317	
....							
Mann	4.7	49.0	43.9	2.4	100.0	661	
Kvinne	7.8	45.6	44.5	2.1	100.0	656	

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.					Tallet på personer som svarte
Alder		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		67.4	9.8	21.1	1.6	100.0	1320
....							
16-24 år		65.3	8.4	24.3	2.1	100.0	239
25-44 år		71.7	9.2	18.6	0.6	100.0	501
45-66 år		67.7	10.2	20.0	2.1	100.0	431
67-79 år		55.7	13.4	28.2	2.7	100.0	149

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.					Tallet på personer som svarte
Alder		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		39.6	11.9	46.4	2.1	100.0	1318
....							
16-24 år		42.9	8.4	46.6	2.1	100.0	238
25-44 år		36.3	11.8	51.3	0.6	100.0	501
45-66 år		37.4	13.2	46.6	2.8	100.0	431
67-79 år		52.0	14.2	28.4	5.4	100.0	148

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.					Tallet på personer som svarte
Alder		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		66.5	10.2	22.0	1.4	100.0	1318
....							
16-24 år		67.6	6.7	24.8	0.8	100.0	238
25-44 år		70.5	9.6	19.0	1.0	100.0	501
45-66 år		66.6	11.6	20.2	1.6	100.0	431
67-79 år		50.7	13.5	33.1	2.7	100.0	148

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.					Tallet på personer som svarte
Alder		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		41.2	10.3	47.6	0.8	100.0	1317
....							
16-24 år		43.3	5.9	50.0	0.8	100.0	238
25-44 år		36.0	11.0	52.6	0.4	100.0	500
45-66 år		42.9	10.2	45.9	0.9	100.0	431
67-79 år		50.7	15.5	31.8	2.0	100.0	148

SSB OMNIBUS 3 2004		Alle innv. i Norge bør ha samme mulighet til arb. som nordmenn.					Tallet på personer som svarte
Alder		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		87.0	2.6	10.3	0.2	100.0	1319
....							
16-24 år		86.1	2.9	10.9	.	100.0	238
25-44 år		90.4	2.4	7.2	.	100.0	501
45-66 år		87.7	1.9	10.2	0.2	100.0	431
67-79 år		74.5	4.7	20.1	0.7	100.0	149

SSB OMNIBUS 3 2004		Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig				I alt	Tallet på personer som svarte
Alder	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	52.6	8.4	38.5	0.5	100.0	1318	
....							
16-24 år	47.9	6.3	45.4	0.4	100.0	238	
25-44 år	50.3	8.2	41.3	0.2	100.0	501	
45-66 år	52.8	10.9	35.6	0.7	100.0	430	
67-79 år	67.1	5.4	26.8	0.7	100.0	149	

SSB OMNIBUS 3 2004		Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?			I alt	Tallet på personer som svarte
Alder	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	9.6	89.6	0.8	100.0	1319	
....						
16-24 år	10.1	88.2	1.7	100.0	238	
25-44 år	10.0	89.6	0.4	100.0	501	
45-66 år	7.9	91.6	0.5	100.0	431	
67-79 år	12.8	85.9	1.3	100.0	149	

SSB OMNIBUS 3 2004		Ubehagelig med innvandrere som nabo?			I alt	Tallet på personer som svarte
Alder	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	8.7	89.8	1.4	100.0	1316	
....						
16-24 år	5.9	93.7	0.4	100.0	238	
25-44 år	6.6	92.8	0.6	100.0	501	
45-66 år	9.5	88.6	1.9	100.0	431	
67-79 år	18.5	76.7	4.8	100.0	146	

SSB OMNIBUS 3 2004		Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?			I alt	Tallet på personer som svarte
Alder	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	35.4	59.8	4.9	100.0	1317	
....						
16-24 år	26.9	70.6	2.5	100.0	238	
25-44 år	32.3	63.5	4.2	100.0	501	
45-66 år	37.2	57.0	5.8	100.0	430	
67-79 år	54.1	37.8	8.1	100.0	148	

SSB OMNIBUS 3 2004		Adgang til Norge				I alt	Tallet på personer som svarte
Alder	Lette- re	Vansk- elige- re	Som i dag	Vet ikke			
Alle	6.2	47.3	44.2	2.3	100.0	1317	
....							
16-24 år	8.0	46.2	42.9	2.9	100.0	238	
25-44 år	7.4	45.7	44.7	2.2	100.0	501	
45-66 år	5.6	44.8	47.3	2.3	100.0	431	
67-79 år	1.4	61.9	35.4	1.4	100.0	147	

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.					Tallet på personer som svarte
Utdanning	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	66.9	10.0	21.5	1.6	100.0	1237
....						
Grunnskolenivå	48.6	17.5	31.1	2.8	100.0	177
Vidgereg.skole-nivå	64.0	10.2	24.5	1.4	100.0	738
Univ./høgskole-nivå,kort	81.2	6.1	11.0	1.6	100.0	245
Univ./høgskole-nivå,lang	90.9	3.9	3.9	1.3	100.0	77

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.					Tallet på personer som svarte
Utdanning	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	39.5	12.0	46.3	2.2	100.0	1235
....						
Grunnskolenivå	57.1	13.1	27.4	2.3	100.0	175
Vidgereg.skole-nivå	45.2	13.0	39.2	2.6	100.0	739
Univ./høgskole-nivå,kort	19.2	9.8	69.4	1.6	100.0	245
Univ./høgskole-nivå,lang	9.2	6.6	84.2	.	100.0	76

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.					Tallet på personer som svarte
Utdanning	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	65.7	10.7	22.2	1.5	100.0	1235
....						
Grunnskolenivå	54.9	15.4	27.4	2.3	100.0	175
Vidgereg.skole-nivå	62.1	11.9	24.7	1.4	100.0	738
Univ./høgskole-nivå,kort	78.8	5.7	14.3	1.2	100.0	245
Univ./høgskole-nivå,lang	83.1	3.9	11.7	1.3	100.0	77

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.					Tallet på personer som svarte
Utdanning	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	41.3	10.7	47.2	0.8	100.0	1234
....						
Grunnskolenivå	55.4	13.1	30.3	1.1	100.0	175
Vidgereg.skole-nivå	47.1	11.8	40.2	0.9	100.0	737
Univ./høgskole-nivå,kort	25.3	7.8	66.5	0.4	100.0	245
Univ./høgskole-nivå,lang	5.2	3.9	90.9	.	100.0	77

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Utdanning	Alle innv. i Norge bør ha samme mulighet til arb. som nordmenn.					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	87.0	2.6	10.4	0.1	100.0	1236	
....							
Grunnskolenivå	79.4	2.3	18.3	.	100.0	175	
Vidgereg.skole-nivå	85.9	3.2	10.7	0.1	100.0	739	
Univ./høgskole-nivå,kort	93.5	1.2	5.3	.	100.0	245	
Univ./høgskole-nivå,lang	93.5	1.3	5.2	.	100.0	77	

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Utdanning	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	53.1	8.6	37.9	0.4	100.0	1235	
....							
Grunnskolenivå	61.1	10.3	28.6	.	100.0	175	
Vidgereg.skole-nivå	60.0	6.8	32.7	0.5	100.0	738	
Univ./høgskole-nivå,kort	34.7	11.4	53.5	0.4	100.0	245	
Univ./høgskole-nivå,lang	27.3	13.0	59.7	.	100.0	77	

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Utdanning	Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	9.5	89.7	0.7	100.0	1236	
....						
Grunnskolenivå	16.0	81.1	2.9	100.0	175	
Vidgereg.skole-nivå	10.8	88.6	0.5	100.0	739	
Univ./høgskole-nivå,kort	3.7	96.3	.	100.0	245	
Univ./høgskole-nivå,lang	1.3	98.7	.	100.0	77	

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Utdanning	Ubehagelig med innvandrere som nabo?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	8.8	89.7	1.5	100.0	1233	
....						
Grunnskolenivå	11.0	85.0	4.0	100.0	173	
Vidgereg.skole-nivå	10.3	88.6	1.1	100.0	738	
Univ./høgskole-nivå,kort	4.9	93.9	1.2	100.0	245	
Univ./høgskole-nivå,lang	1.3	97.4	1.3	100.0	77	

SSB OMNIBUS 3 2004 Utdanning	Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	36.6	58.3	5.1	100.0		1234
....						
Grunnskolenivå	39.4	53.7	6.9	100.0		175
Videreg.skole-nivå	41.5	53.7	4.9	100.0		738
Univ./høgskole-nivå,kort	26.2	70.1	3.7	100.0		244
Univ./høgskole-nivå,lang	16.9	75.3	7.8	100.0		77

SSB OMNIBUS 3 2004 Utdanning	Adgang til Norge					I alt	Tallet på personer som svarte
	Lette-re	Vansk-elige-re	Som i dag	Vet ikke			
Alle	5.7	48.5	43.8	2.0	100.0		1234
....							
Grunnskolenivå	2.9	58.3	34.9	4.0	100.0		175
Videreg.skole-nivå	4.1	55.1	39.3	1.5	100.0		737
Univ./høgskole-nivå,kort	8.6	30.2	59.2	2.0	100.0		245
Univ./høgskole-nivå,lang	18.2	20.8	58.4	2.6	100.0		77

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.				I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke		
Alle	67.4	9.8	21.2	1.6	100.0	1314
....						
Spredtbygde strøk	59.5	11.6	25.9	3.1	100.0	294
Tettb.strøk under 2000 bosatte	68.3	8.5	20.4	2.8	100.0	142
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte	61.2	12.0	25.9	0.9	100.0	343
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte	70.1	10.4	17.5	2.0	100.0	251
Tettb.strøk 100 000-bosatte	80.3	5.6	14.1	.	100.0	284

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.				I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke		
Alle	39.6	11.9	46.6	2.0	100.0	1312
....						
Spredtbygde strøk	43.2	13.3	39.8	3.7	100.0	294
Tettb.strøk under 2000 bosatte	47.2	12.0	37.3	3.5	100.0	142
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte	42.0	11.4	44.6	2.0	100.0	343
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte	35.2	13.6	50.4	0.8	100.0	250
Tettb.strøk 100 000-bosatte	32.9	9.5	57.2	0.4	100.0	283

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	66.5	10.2	22.0	1.3	100.0	1312	
....							
Spredtbygde strøk	62.1	9.2	26.3	2.4	100.0	293	
Tettb.strøk under 2000 bosatte	64.8	9.2	24.6	1.4	100.0	142	
Tettb.strøk 2 000- 19 999 bosatte	65.3	11.7	23.0	.	100.0	343	
Tettb.strøk 20 000- 99 999 bosatte	66.8	10.8	20.4	2.0	100.0	250	
Tettb.strøk 100 000- bosatte	72.9	9.5	16.5	1.1	100.0	284	

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	41.0	10.4	47.8	0.8	100.0	1311	
....							
Spredtbygde strøk	46.6	9.6	42.5	1.4	100.0	292	
Tettb.strøk under 2000 bosatte	54.2	12.7	31.7	1.4	100.0	142	
Tettb.strøk 2 000- 19 999 bosatte	39.4	10.8	49.3	0.6	100.0	343	
Tettb.strøk 20 000- 99 999 bosatte	36.0	12.4	50.4	1.2	100.0	250	
Tettb.strøk 100 000- bosatte	34.9	7.7	57.4	.	100.0	284	

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Alle innv. i Norge bør ha samme mulighet til arb. som nordmenn.					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	86.9	2.6	10.4	0.2	100.0	1313	
....							
Spredtbygde strøk	82.7	2.4	14.3	0.7	100.0	294	
Tettb.strøk under 2000 bosatte	85.2	4.2	10.6	.	100.0	142	
Tettb.strøk 2 000- 19 999 bosatte	85.4	3.8	10.8	.	100.0	343	
Tettb.strøk 20 000- 99 999 bosatte	89.6	2.0	8.4	.	100.0	250	
Tettb.strøk 100 000- bosatte	91.5	1.1	7.4	.	100.0	284	

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig				I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke		
Alle	52.6	8.4	38.6	0.5	100.0	1312
....						
Spredtbygde strøk	56.5	9.2	33.3	1.0	100.0	294
Tettb.strøk under 2000 bosatte	55.6	7.0	36.6	0.7	100.0	142
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte	56.6	7.9	35.6	.	100.0	343
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte	47.2	12.0	40.0	0.8	100.0	250
Tettb.strøk 100 000-bosatte	47.0	5.7	47.3	.	100.0	283

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?			I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke		
Alle	9.4	89.8	0.8	100.0	1313
....					
Spredtbygde strøk	13.6	85.0	1.4	100.0	294
Tettb.strøk under 2000 bosatte	12.7	86.6	0.7	100.0	142
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte	9.0	91.0	.	100.0	343
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte	4.8	94.4	0.8	100.0	250
Tettb.strøk 100 000-bosatte	8.1	90.8	1.1	100.0	284

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Ubehagelig med innvandrere som nabo?			I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke		
Alle	8.7	89.8	1.5	100.0	1310
....					
Spredtbygde strøk	9.9	89.0	1.0	100.0	292
Tettb.strøk under 2000 bosatte	9.9	86.6	3.5	100.0	142
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte	9.4	89.5	1.2	100.0	342
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte	7.2	90.4	2.4	100.0	250
Tettb.strøk 100 000-bosatte	7.4	92.3	0.4	100.0	284

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	35.2	59.9	4.9	100.0		1311
....						
Spredtbygde strøk	36.9	58.4	4.8	100.0		293
Tettb.strøk under 2000 bosatte	42.6	51.8	5.7	100.0		141
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte	36.4	59.5	4.1	100.0		343
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte	32.0	62.0	6.0	100.0		250
Tettb.strøk 100 000-bosatte	31.3	64.1	4.6	100.0		284

SSB OMNIBUS 3 2004 Bostedsstrøk	Adgang til Norge					I alt	Tallet på personer som svarte
	Lette-re	Vansk-elige-re	Som i dag	Vet ikke	I alt		
Alle	6.3	47.2	44.2	2.3	100.0		1311
....							
Spredtbygde strøk	4.4	54.6	38.2	2.7	100.0		293
Tettb.strøk under 2000 bosatte	5.0	56.7	37.6	0.7	100.0		141
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte	7.3	48.4	43.4	0.9	100.0		343
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte	6.0	41.2	48.8	4.0	100.0		250
Tettb.strøk 100 000-bosatte	7.7	38.7	50.7	2.8	100.0		284

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.				I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke		
Alle	67.4	9.8	21.1	1.6	100.0	1320
....						
Akershus og Oslo	82.3	4.8	12.2	0.7	100.0	294
Hedmark og Oppland	56.4	13.6	26.4	3.6	100.0	110
Østlandet ellers	66.0	13.5	18.9	1.6	100.0	244
Agder og Rogaland	62.9	8.0	28.0	1.1	100.0	175
Vestlandet	66.4	9.6	22.0	2.0	100.0	250
Trøndelag	60.0	13.9	23.5	2.6	100.0	115
Nord-Norge	60.6	10.6	28.0	0.8	100.0	132

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.				I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke		
Alle	39.6	11.9	46.4	2.1	100.0	1318
....						
Akershus og Oslo	30.5	10.6	57.9	1.0	100.0	292
Hedmark og Oppland	44.5	14.5	37.3	3.6	100.0	110
Østlandet ellers	42.6	15.2	41.0	1.2	100.0	244
Agder og Rogaland	43.7	9.8	44.3	2.3	100.0	174
Vestlandet	40.6	10.0	45.8	3.6	100.0	251
Trøndelag	42.6	12.2	42.6	2.6	100.0	115
Nord-Norge	40.2	12.9	45.5	1.5	100.0	132

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.					Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	66.5	10.2	22.0	1.4	100.0	1318
....						
Akershus og Oslo	75.1	10.6	13.3	1.0	100.0	293
Hedmark og Oppland	65.5	5.5	25.5	3.6	100.0	110
Østlandet ellers	65.2	12.7	20.1	2.0	100.0	244
Agder og Rogaland	59.8	12.1	27.6	0.6	100.0	174
Vestlandet	66.0	10.0	23.2	0.8	100.0	250
Trøndelag	56.5	8.7	32.2	2.6	100.0	115
Nord-Norge	68.9	7.6	23.5	.	100.0	132

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.					Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	41.2	10.3	47.6	0.8	100.0	1317
....						
Akershus og Oslo	31.1	11.6	57.0	0.3	100.0	293
Hedmark og Oppland	45.5	13.6	39.1	1.8	100.0	110
Østlandet ellers	45.5	9.8	43.4	1.2	100.0	244
Agder og Rogaland	42.5	8.6	48.3	0.6	100.0	174
Vestlandet	43.6	9.2	46.0	1.2	100.0	250
Trøndelag	45.2	8.7	46.1	.	100.0	115
Nord-Norge	42.7	11.5	45.0	0.8	100.0	131

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Alle innv. i Norge bør ha samme mulighet til arb. som nordmenn.					Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	87.0	2.6	10.3	0.2	100.0	1319
....						
Akershus og Oslo	92.5	1.7	5.8	.	100.0	293
Hedmark og Oppland	86.4	1.8	11.8	.	100.0	110
Østlandet ellers	88.1	2.5	9.4	.	100.0	244
Agder og Rogaland	83.3	6.3	9.8	0.6	100.0	174
Vestlandet	83.3	1.6	14.7	0.4	100.0	251
Trøndelag	85.2	0.9	13.9	.	100.0	115
Nord-Norge	86.4	3.8	9.8	.	100.0	132

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	52.6	8.4	38.5	0.5	100.0	1318
....						
Akershus og Oslo	48.3	9.6	41.8	0.3	100.0	292
Hedmark og Oppland	57.3	10.9	30.9	0.9	100.0	110
Østlandet ellers	55.7	6.6	37.7	.	100.0	244
Agder og Rogaland	55.2	9.8	34.5	0.6	100.0	174
Vestlandet	52.2	4.8	41.8	1.2	100.0	251
Trøndelag	51.3	12.2	36.5	.	100.0	115
Nord-Norge	50.8	9.1	40.2	.	100.0	132

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	9.6	89.6	0.8	100.0		1319
....						
Akershus og Oslo	6.5	92.5	1.0	100.0		293
Hedmark og Oppland	14.5	85.5	.	100.0		110
Østlandet ellers	10.7	87.7	1.6	100.0		244
Agder og Rogaland	8.6	90.8	0.6	100.0		174
Vestlandet	11.2	88.8	.	100.0		251
Trøndelag	8.7	90.4	0.9	100.0		115
Nord-Norge	9.8	89.4	0.8	100.0		132

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Ubehagelig med innvandrere som nabo?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	8.7	89.8	1.4	100.0		1316
....						
Akershus og Oslo	7.2	91.1	1.7	100.0		293
Hedmark og Oppland	9.1	88.2	2.7	100.0		110
Østlandet ellers	11.1	88.1	0.8	100.0		244
Agder og Rogaland	8.6	89.7	1.7	100.0		174
Vestlandet	7.6	92.0	0.4	100.0		249
Trøndelag	8.7	90.4	0.9	100.0		115
Nord-Norge	9.9	87.0	3.1	100.0		131

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	35.4	59.8	4.9	100.0		1317
....						
Akershus og Oslo	31.7	63.5	4.8	100.0		293
Hedmark og Oppland	38.2	57.3	4.5	100.0		110
Østlandet ellers	36.9	57.4	5.7	100.0		244
Agder og Rogaland	37.6	55.5	6.9	100.0		173
Vestlandet	36.0	59.2	4.8	100.0		250
Trøndelag	36.5	60.9	2.6	100.0		115
Nord-Norge	33.3	63.6	3.0	100.0		132

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Adgang til Norge				I alt	Tallet på personer som svarte
	Lette- re	Vansk- elige- re	Som i dag	Vet ikke		
Alle	6.2	47.3	44.2	2.3	100.0	1317
....						
Akershus og Oslo	8.9	37.5	50.5	3.1	100.0	293
Hedmark og Oppland	3.6	49.1	45.5	1.8	100.0	110
Østlandet ellers	5.7	46.3	44.7	3.3	100.0	244
Agder og Rogaland	6.3	51.1	40.2	2.3	100.0	174
Vestlandet	6.4	50.2	41.4	2.0	100.0	249
Trøndelag	2.6	53.9	41.7	1.7	100.0	115
Nord-Norge	6.1	53.0	40.9	.	100.0	132

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Partipreferanse	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.					Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	68.1	9.5	20.9	1.5	100.0	1299
....						
Rød valgallianse/AKP	100.0	.	.	.	100.0	8
Sosialistisk						
Venstreparti	84.1	6.5	8.0	1.4	100.0	138
Det norske						
Arbeiderparti	72.3	9.3	16.7	1.6	100.0	311
Venstre	78.1	12.5	9.4	.	100.0	32
Kristelig Folkeparti	65.5	7.3	25.5	1.8	100.0	55
Senterpartiet	66.7	20.4	13.0	.	100.0	54
Høyre	76.0	6.9	16.6	0.6	100.0	175
Fremskrittspartiet	43.8	7.5	48.8	.	100.0	201
Andre partier	50.0	16.7	33.3	.	100.0	6
Ville ikke stemme	69.9	12.6	15.5	1.9	100.0	103
Har ikke stemmerett	79.7	4.3	15.9	.	100.0	69
Vet ikke	59.2	15.6	19.7	5.4	100.0	147

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Partipreferanse	Innvandrere flest misbraker de sosiale velferdsordningene.					Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	39.6	11.8	46.5	2.2	100.0	1298
....						
Rød valgallianse/AKP	.	.	100.0	.	100.0	8
Sosialistisk						
Venstreparti	24.8	9.5	65.0	0.7	100.0	137
Det norske						
Arbeiderparti	35.7	11.9	50.8	1.6	100.0	311
Venstre	18.8	6.3	68.8	6.3	100.0	32
Kristelig Folkeparti	16.4	9.1	70.9	3.6	100.0	55
Senterpartiet	27.8	24.1	44.4	3.7	100.0	54
Høyre	36.0	11.4	51.4	1.1	100.0	175
Fremskrittspartiet	73.6	9.0	16.4	1.0	100.0	201
Andre partier	16.7	.	83.3	.	100.0	6
Ville ikke stemme	40.8	21.4	35.9	1.9	100.0	103
Har ikke stemmerett	37.7	5.8	55.1	1.4	100.0	69
Vet ikke	40.1	12.9	40.8	6.1	100.0	147

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Partipreferanse	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.					Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	66.9	9.9	21.8	1.4	100.0	1299
....						
Rød valgallianse/AKP	75.0	.	25.0	.	100.0	8
Sosialistisk						
Venstreparti	81.9	5.1	12.3	0.7	100.0	138
Det norske						
Arbeiderparti	71.1	9.0	19.0	1.0	100.0	311
Venstre	71.9	21.9	3.1	3.1	100.0	32
Kristelig Folkeparti	65.5	7.3	23.6	3.6	100.0	55
Senterpartiet	75.9	11.1	11.1	1.9	100.0	54
Høyre	73.7	9.1	16.0	1.1	100.0	175
Fremskrittspartiet	45.3	10.9	43.3	0.5	100.0	201
Andre partier	100.0	.	.	.	100.0	6
Ville ikke stemme	54.4	18.4	24.3	2.9	100.0	103
Har ikke stemmerett	79.7	2.9	17.4	.	100.0	69
Vet ikke	62.6	12.2	22.4	2.7	100.0	147

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Partipreferanse	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	41.1	10.2	47.8	0.8	100.0	1298	
....							
Rød valgallianse/AKP	12.5	.	87.5	.	100.0	8	
Sosialistisk Venstreparti	21.7	9.4	68.8	.	100.0	138	
Det norske Arbeiderparti	39.5	12.2	47.3	1.0	100.0	311	
Venstre	18.8	9.4	71.9	.	100.0	32	
Kristelig Folkeparti	32.7	5.5	60.0	1.8	100.0	55	
Senterpartiet	38.9	13.0	48.1	.	100.0	54	
Høyre	32.6	10.3	56.6	0.6	100.0	175	
Fremskrittspartiet	76.6	8.0	14.9	0.5	100.0	201	
Andre partier	16.7	.	83.3	.	100.0	6	
Ville ikke stemme	37.3	16.7	44.1	2.0	100.0	102	
Har ikke stemmerett	39.1	4.3	56.5	.	100.0	69	
Vet ikke	39.5	10.2	49.0	1.4	100.0	147	

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Partipreferanse	Alle innv. i Norge bør ha samme mulighet til arb. som nordmenn.					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	87.1	2.6	10.2	0.1	100.0	1299	
....							
Rød valgallianse/AKP	100.0	.	.	.	100.0	8	
Sosialistisk Venstreparti	91.3	1.4	7.2	.	100.0	138	
Det norske Arbeiderparti	91.3	1.0	7.4	0.3	100.0	311	
Venstre	90.6	3.1	6.3	.	100.0	32	
Kristelig Folkeparti	92.7	.	7.3	.	100.0	55	
Senterpartiet	87.0	3.7	9.3	.	100.0	54	
Høyre	92.6	1.1	6.3	.	100.0	175	
Fremskrittspartiet	74.6	5.0	20.4	.	100.0	201	
Andre partier	83.3	.	16.7	.	100.0	6	
Ville ikke stemme	80.6	2.9	16.5	.	100.0	103	
Har ikke stemmerett	89.9	1.4	8.7	.	100.0	69	
Vet ikke	84.4	6.8	8.8	.	100.0	147	

SSB OMNIBUS 3 2004 ----- Partipreferanse	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	52.4	8.4	38.8	0.5	100.0	1298	
....							
Rød valgallianse/AKP	12.5	.	87.5	.	100.0	8	
Sosialistisk Venstreparti	33.3	7.2	58.7	0.7	100.0	138	
Det norske Arbeiderparti	56.9	6.8	36.0	0.3	100.0	311	
Venstre	43.8	3.1	50.0	3.1	100.0	32	
Kristelig Folkeparti	47.3	10.9	40.0	1.8	100.0	55	
Senterpartiet	48.1	14.8	37.0	.	100.0	54	
Høyre	45.7	10.3	43.4	0.6	100.0	175	
Fremskrittspartiet	75.6	6.0	18.4	.	100.0	201	
Andre partier	33.3	.	66.7	.	100.0	6	
Ville ikke stemme	49.0	10.8	40.2	.	100.0	102	
Har ikke stemmerett	50.7	5.8	43.5	.	100.0	69	
Vet ikke	48.3	12.2	38.8	0.7	100.0	147	

SSB OMNIBUS 3 2004 Partipreferanse	Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?			I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke		
Alle	9.5	89.7	0.8	100.0	1299
....					
Rød valgallianse/AKP	.	100.0	.	100.0	8
Sosialistisk Venstreparti	5.1	94.2	0.7	100.0	138
Det norske Arbeiderparti	7.7	92.0	0.3	100.0	311
Venstre	3.1	93.8	3.1	100.0	32
Kristelig Folkeparti	16.4	83.6	.	100.0	55
Senterpartiet	9.3	90.7	.	100.0	54
Høyre	7.4	92.6	.	100.0	175
Fremskrittspartiet	18.9	79.1	2.0	100.0	201
Andre partier	.	100.0	.	100.0	6
Ville ikke stemme	10.7	89.3	.	100.0	103
Har ikke stemmerett	11.6	87.0	1.4	100.0	69
Vet ikke	5.4	93.2	1.4	100.0	147

SSB OMNIBUS 3 2004 Partipreferanse	Ubehagelig med innvandrere som nabo?			I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke		
Alle	8.7	89.8	1.5	100.0	1297
....					
Rød valgallianse/AKP	.	100.0	.	100.0	8
Sosialistisk Venstreparti	2.9	97.1	.	100.0	138
Det norske Arbeiderparti	8.7	90.3	1.0	100.0	310
Venstre	.	100.0	.	100.0	32
Kristelig Folkeparti	3.6	94.5	1.8	100.0	55
Senterpartiet	1.9	98.1	.	100.0	54
Høyre	8.6	90.3	1.1	100.0	175
Fremskrittspartiet	21.9	75.6	2.5	100.0	201
Andre partier	.	100.0	.	100.0	6
Ville ikke stemme	7.8	91.2	1.0	100.0	102
Har ikke stemmerett	5.8	94.2	.	100.0	69
Vet ikke	5.4	89.8	4.8	100.0	147

SSB OMNIBUS 3 2004 Partipreferanse	Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?			I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke		
Alle	35.1	60.1	4.8	100.0	1298
....					
Rød valgallianse/AKP	.	87.5	12.5	100.0	8
Sosialistisk Venstreparti	18.1	79.0	2.9	100.0	138
Det norske Arbeiderparti	34.5	61.9	3.5	100.0	310
Venstre	34.4	59.4	6.3	100.0	32
Kristelig Folkeparti	34.5	56.4	9.1	100.0	55
Senterpartiet	31.5	63.0	5.6	100.0	54
Høyre	41.7	53.1	5.1	100.0	175
Fremskrittspartiet	54.2	43.3	2.5	100.0	201
Andre partier	33.3	50.0	16.7	100.0	6
Ville ikke stemme	35.9	61.2	2.9	100.0	103
Har ikke stemmerett	18.8	79.7	1.4	100.0	69
Vet ikke	29.3	59.2	11.6	100.0	147

SSB OMNIBUS 3 2004 Partipreferanse	Adgang til Norge					Tallet på personer som svarte
	Lette- re	Vansk- elige- re	Som i dag	Vet ikke	I alt	
Alle	6.2	47.2	44.3	2.2	100.0	1298
.....						
Rød valgallianse/AKP Sosialistisk Venstreparti	75.0	12.5	12.5	.	100.0	8
Det norske Arbeiderparti	15.2	29.7	52.2	2.9	100.0	138
Venstre	5.5	42.4	51.4	0.6	100.0	311
Kristelig Folkeparti	6.3	46.9	46.9	.	100.0	32
Senterpartiet	14.5	23.6	58.2	3.6	100.0	55
Høyre	1.9	40.7	57.4	.	100.0	54
Fremskrittspartiet	1.7	44.6	52.0	1.7	100.0	175
Andre partier	1.5	80.6	17.9	.	100.0	201
Ville ikke stemme	16.7	.	83.3	.	100.0	6
Har ikke stemmerett	2.9	45.6	45.6	5.8	100.0	103
Vet ikke	15.9	33.3	44.9	5.8	100.0	69
	3.4	54.1	37.0	5.5	100.0	146

SSB OMNIBUS 3 2004 Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.				Tallet på personer som svarte	
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke		
Alle	67.5	9.9	21.1	1.5	100.0	1318
.....						
Ingen	56.4	13.7	27.1	2.8	100.0	431
En	68.9	7.8	22.5	0.8	100.0	489
To	75.1	9.3	14.5	1.1	100.0	269
Tre eller flere	83.7	6.2	9.3	0.8	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004 Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.				Tallet på personer som svarte	
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke		
Alle	39.6	11.9	46.3	2.1	100.0	1317
.....						
Ingen	49.3	14.4	33.0	3.3	100.0	430
En	39.5	11.2	47.2	2.0	100.0	489
To	31.6	8.2	59.1	1.1	100.0	269
Tre eller flere	24.8	14.0	60.5	0.8	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004 Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.				Tallet på personer som svarte	
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke		
Alle	66.5	10.2	22.0	1.4	100.0	1318
.....						
Ingen	53.1	13.5	31.3	2.1	100.0	431
En	67.1	9.0	22.5	1.4	100.0	489
To	77.7	9.3	12.3	0.7	100.0	269
Tre eller flere	85.3	5.4	9.3	.	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.					Tallet på personer som svarte
Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	41.2	10.3	47.6	0.8	100.0	1317
....						
Ingen	53.1	11.8	33.2	1.9	100.0	431
En	42.0	8.8	49.2	.	100.0	488
To	27.9	10.4	60.6	1.1	100.0	269
Tre eller flere	26.4	10.9	62.8	.	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004	Alle innv. i Norge bør ha samme mulighet til arb. som nordmenn.					Tallet på personer som svarte
Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	87.0	2.6	10.3	0.1	100.0	1318
....						
Ingen	78.0	4.4	17.4	0.2	100.0	431
En	88.3	2.0	9.6	.	100.0	489
To	94.1	1.9	4.1	.	100.0	269
Tre eller flere	97.7	.	2.3	.	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Tallet på personer som svarte
Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	52.5	8.4	38.6	0.5	100.0	1317
....						
Ingen	59.4	9.7	29.9	0.9	100.0	431
En	54.6	7.8	37.2	0.4	100.0	489
To	43.7	7.8	48.5	.	100.0	268
Tre eller flere	40.3	7.8	51.9	.	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004	Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?				Tallet på personer som svarte
Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	9.6	89.6	0.8	100.0	1318
....					
Ingen	15.5	83.3	1.2	100.0	431
En	8.6	90.8	0.6	100.0	489
To	5.2	94.4	0.4	100.0	269
Tre eller flere	3.1	96.1	0.8	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004	Ubehagelig med innvandrere som nabo?				Tallet på personer som svarte
Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	8.7	89.8	1.4	100.0	1316
....					
Ingen	16.6	81.8	1.6	100.0	429
En	6.3	92.2	1.4	100.0	489
To	4.1	94.1	1.9	100.0	269
Tre eller flere	1.6	98.4	.	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004	Ubehagelig med innvandrersom svigersønn/-datter?				Tallet på personer som svarte
Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	35.4	59.8	4.9	100.0	1317
....					
Ingen	49.2	44.5	6.3	100.0	431
En	35.0	61.5	3.5	100.0	488
To	25.7	70.3	4.1	100.0	269
Tre eller flere	10.9	82.2	7.0	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004	Adgang til Norge				Tallet på personer som svarte	
Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Lettere	Vanskelige	Som i dag	Vet ikke	I alt	
Alle	6.2	47.3	44.2	2.3	100.0	1317
....						
Ingen	3.3	58.4	36.3	2.1	100.0	430
En	4.3	48.5	44.4	2.9	100.0	489
To	11.5	34.6	51.7	2.2	100.0	269
Tre eller flere	12.4	32.6	54.3	0.8	100.0	129

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.				Tallet på personer som svarte	
Kontakt med hvor mange innvandrere?	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	67.6	9.9	21.0	1.5	100.0	1317
....						
Har ikke kontakt	56.4	13.7	27.1	2.8	100.0	431
1	70.0	7.5	21.3	1.3	100.0	80
2-4	72.3	7.1	19.8	0.8	100.0	354
5-10	74.0	8.3	16.9	0.8	100.0	254
Flere enn 10	74.0	9.7	15.3	1.0	100.0	196
Vet ikke	100.0	.	.	.	100.0	2

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.				Tallet på personer som svarte	
Kontakt med hvor mange innvandrere?	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	39.6	11.9	46.4	2.1	100.0	1316
....						
Har ikke kontakt	49.3	14.4	33.0	3.3	100.0	430
1	42.5	12.5	40.0	5.0	100.0	80
2-4	38.1	11.0	49.2	1.7	100.0	354
5-10	33.1	9.1	56.7	1.2	100.0	254
Flere enn 10	28.6	11.7	59.2	0.5	100.0	196
Vet ikke	.	.	100.0	.	100.0	2

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.					Tallet på personer som svarte
Kontakt med hvor mange innvandrere?	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	66.5	10.2	21.9	1.4	100.0	1317
....						
Har ikke kontakt	53.1	13.5	31.3	2.1	100.0	431
1	70.0	3.8	23.8	2.5	100.0	80
2-4	68.1	8.2	21.8	2.0	100.0	354
5-10	80.7	7.1	12.2	.	100.0	254
Flere enn 10	73.0	13.3	13.8	.	100.0	196
Vet ikke	100.0	.	.	.	100.0	2

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.					Tallet på personer som svarte
Kontakt med hvor mange innvandrere?	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	41.2	10.3	47.6	0.8	100.0	1316
....						
Har ikke kontakt	53.1	11.8	33.2	1.9	100.0	431
1	45.6	15.2	39.2	.	100.0	79
2-4	39.5	8.2	51.4	0.8	100.0	354
5-10	31.9	9.1	59.1	.	100.0	254
Flere enn 10	28.6	10.7	60.7	.	100.0	196
Vet ikke	.	.	100.0	.	100.0	2

SSB OMNIBUS 3 2004	Alle innv. i Norge bør ha samme mulighet til arb. som nordmenn.					Tallet på personer som svarte
Kontakt med hvor mange innvandrere?	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	87.0	2.6	10.3	0.1	100.0	1317
....						
Har ikke kontakt	78.0	4.4	17.4	0.2	100.0	431
1	91.3	1.3	7.5	.	100.0	80
2-4	87.6	2.5	9.9	.	100.0	354
5-10	93.7	0.4	5.9	.	100.0	254
Flere enn 10	95.4	2.0	2.6	.	100.0	196
Vet ikke	100.0	.	.	.	100.0	2

SSB OMNIBUS 3 2004	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Tallet på personer som svarte
Kontakt med hvor mange innvandrere?	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	52.6	8.4	38.5	0.5	100.0	1316
....						
Har ikke kontakt	59.4	9.7	29.9	0.9	100.0	431
1	58.8	6.3	35.0	.	100.0	80
2-4	54.5	5.9	39.0	0.6	100.0	354
5-10	43.7	8.3	48.0	.	100.0	254
Flere enn 10	43.6	10.3	46.2	.	100.0	195
Vet ikke	.	100.0	.	.	100.0	2

SSB OMNIBUS 3 2004 Kontakt med hvor mange innvandrere?	Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	9.6	89.6	0.8	100.0		1317
....						
Har ikke kontakt	15.5	83.3	1.2	100.0		431
1	11.3	88.8	.	100.0		80
2-4	7.1	92.1	0.8	100.0		354
5-10	6.3	93.7	.	100.0		254
Flere enn 10	5.1	93.9	1.0	100.0		196
Vet ikke	.	100.0	.	100.0		2

SSB OMNIBUS 3 2004 Kontakt med hvor mange innvandrere?	Ubehagelig med innvandrere som nabo?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	8.7	89.8	1.4	100.0		1315
....						
Har ikke kontakt	16.6	81.8	1.6	100.0		429
1	7.5	92.5	.	100.0		80
2-4	6.2	91.5	2.3	100.0		354
5-10	3.9	96.1	.	100.0		254
Flere enn 10	3.1	94.9	2.0	100.0		196
Vet ikke	.	100.0	.	100.0		2

SSB OMNIBUS 3 2004 Kontakt med hvor mange innvandrere?	Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?				I alt	Tallet på personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke			
Alle	35.3	59.8	4.9	100.0		1316
....						
Har ikke kontakt	49.2	44.5	6.3	100.0		431
1	46.3	52.5	1.3	100.0		80
2-4	31.4	64.6	4.0	100.0		353
5-10	27.2	68.9	3.9	100.0		254
Flere enn 10	18.4	75.5	6.1	100.0		196
Vet ikke	.	100.0	.	100.0		2

SSB OMNIBUS 3 2004 Kontakt med hvor mange innvandrere?	Adgang til Norge				I alt	Tallet på personer som svarte
	Lette- re	Vansk- elige- re	Som i dag	Vet ikke		
Alle	6.2	47.3	44.2	2.3	100.0	1316
....						
Har ikke kontakt	3.3	58.4	36.3	2.1	100.0	430
1	3.8	60.0	32.5	3.8	100.0	80
2-4	6.5	44.6	46.6	2.3	100.0	354
5-10	7.1	37.8	53.1	2.0	100.0	254
Flere enn 10	12.2	35.2	50.5	2.0	100.0	196
Vet ikke	.	.	50.0	50.0	100.0	2

SSB OMNIBUS 3 2004		Antall arenaer med kontakt til innvandrere					Tallet på personer som svarte
Kjønn		Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle		32.7	37.1	20.4	9.8	100.0	1318
....							
Mann		29.8	39.3	21.6	9.2	100.0	661
Kvinne		35.6	34.9	19.2	10.4	100.0	657

SSB OMNIBUS 3 2004		Antall arenaer med kontakt til innvandrere					Tallet på personer som svarte
Alder		Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle		32.7	37.1	20.4	9.8	100.0	1318
....							
16-24 år		25.6	44.5	18.9	10.9	100.0	238
25-44 år		26.3	37.3	23.2	13.2	100.0	501
45-66 år		32.0	37.6	22.3	8.1	100.0	431
67-79 år		67.6	23.0	8.1	1.4	100.0	148

SSB OMNIBUS 3 2004		Antall arenaer med kontakt til innvandrere					Tallet på personer som svarte
Utdanning		Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle		33.5	36.3	20.5	9.7	100.0	1235
....							
Grunnskolenivå		48.0	33.1	14.3	4.6	100.0	175
Vidgereg.skole-nivå		35.8	37.4	17.6	9.2	100.0	738
Univ./høgskole-nivå,kort		19.6	38.0	29.0	13.5	100.0	245
Univ./høgskole-nivå,lang		23.4	27.3	35.1	14.3	100.0	77

SSB OMNIBUS 3 2004		Antall arenaer med kontakt til innvandrere					Tallet på personer som svarte
Bostedsstrøk		Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle		32.6	37.0	20.5	9.8	100.0	1312
....							
Spredtbygde strøk		45.1	35.2	15.7	4.1	100.0	293
Tettb.strøk under 2000 bosatte		38.0	37.3	16.2	8.5	100.0	142
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte		32.4	36.7	20.4	10.5	100.0	343
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte		27.6	38.4	23.2	10.8	100.0	250
Tettb.strøk 100 000-bosatte		21.8	38.0	25.4	14.8	100.0	284

SSB OMNIBUS 3 2004 Landsdel	Antall arenaer med kontakt til innvandrere					I alt	Tallet på personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere			
Alle	32.7	37.1	20.4	9.8	100.0		1318
....							
Akershus og Oslo	22.9	36.5	29.0	11.6	100.0		293
Hedmark og Oppland	31.8	41.8	16.4	10.0	100.0		110
Østlandet ellers	30.7	35.7	20.9	12.7	100.0		244
Agder og Rogaland	34.5	36.2	20.7	8.6	100.0		174
Vestlandet	35.2	40.0	17.2	7.6	100.0		250
Trøndelag	49.6	31.3	11.3	7.8	100.0		115
Nord-Norge	37.1	37.9	17.4	7.6	100.0		132

SSB OMNIBUS 3 2004 Partipreferanse	Antall arenaer med kontakt til innvandrere					I alt	Tallet på personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere			
Alle	32.7	37.2	20.3	9.8	100.0		1299
....							
Rød valgallianse/AKP Sosialistisk Venstreparti	.	12.5	25.0	62.5	100.0		8
Det norske Arbeiderparti	18.8	32.6	30.4	18.1	100.0		138
Venstre	32.8	38.9	20.6	7.7	100.0		311
Kristelig Folkeparti	37.5	40.6	12.5	9.4	100.0		32
Senterpartiet	38.2	36.4	18.2	7.3	100.0		55
Høyre	40.7	33.3	20.4	5.6	100.0		54
Fremskrittspartiet	26.3	39.4	21.1	13.1	100.0		175
Andre partier	45.8	34.3	14.9	5.0	100.0		201
Ville ikke stemme	33.3	16.7	50.0	.	100.0		6
Har ikke stemmerett	41.7	33.0	16.5	8.7	100.0		103
Vet ikke	15.9	49.3	21.7	13.0	100.0		69
	32.7	39.5	19.7	8.2	100.0		147

SSB OMNIBUS 3 2004 Kontakt med hvor mange innvandrere?	Antall arenaer med kontakt til innvandrere					I alt	Tallet på personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere			
Alle	32.7	37.1	20.4	9.8	100.0		1317
....							
Har ikke kontakt	100.0	.	.	.	100.0		431
1	.	93.8	3.8	2.5	100.0		80
2-4	.	71.5	24.9	3.7	100.0		354
5-10	.	39.4	44.5	16.1	100.0		254
Flere enn 10	.	29.6	33.2	37.2	100.0		196
Vet ikke	.	100.0	.	.	100.0		2

SSB OMNIBUS 3 2004 Kjønn	Kontakt med hvor mange innvandrere?							I alt	Tallet på personer som svarte
	Har ikke kontakt	1	2-4	5-10	Flere enn 10	Vet ikke			
Alle	32.7	6.1	26.9	19.3	14.9	0.2	100.0		1317
....									
Mann	29.8	6.1	29.7	20.5	13.9	.	100.0		660
Kvinne	35.6	6.1	24.0	18.1	15.8	0.3	100.0		657

SSB OMNIBUS 3 2004		Kontakt med hvor mange innvandrere?							Tallet på personer som svarte
Alder	Har ikke kontakt	1	2-4	5-10	Flere enn 10	Vet ikke	I alt		
Alle	32.7	6.1	26.9	19.3	14.9	0.2	100.0	1317	
....									
16-24 år	25.6	5.9	31.5	21.4	15.5	.	100.0	238	
25-44 år	26.4	5.8	28.4	21.8	17.4	0.2	100.0	500	
45-66 år	32.0	6.5	25.5	20.9	14.8	0.2	100.0	431	
67-79 år	67.6	6.1	18.2	2.7	5.4	.	100.0	148	

SSB OMNIBUS 3 2004		Kontakt med hvor mange innvandrere?							Tallet på personer som svarte
Utdanning	Har ikke kontakt	1	2-4	5-10	Flere enn 10	Vet ikke	I alt		
Alle	33.5	6.1	26.6	19.2	14.4	0.2	100.0	1234	
....									
Grunnskolenivå	48.0	4.6	22.9	13.1	11.4	.	100.0	175	
Vidgerereg.skole-nivå	35.8	7.9	26.6	16.4	13.2	0.1	100.0	737	
Univ./høgskolenivå, kort	19.6	3.3	29.0	29.4	18.4	0.4	100.0	245	
Univ./høgskolenivå, lang	23.4	1.3	27.3	27.3	20.8	.	100.0	77	

SSB OMNIBUS 3 2004		Kontakt med hvor mange innvandrere?							Tallet på personer som svarte
Bostedsstrøk	Har ikke kontakt	1	2-4	5-10	Flere enn 10	Vet ikke	I alt		
Alle	32.6	6.0	26.8	19.4	15.0	0.2	100.0	1311	
....									
Spredtbygde strøk	45.1	7.8	26.6	11.6	8.9	.	100.0	293	
Tettb.strøk under 2000 bosatte	38.0	4.2	26.8	19.0	11.3	0.7	100.0	142	
Tettb.strøk 2 000-19 999 bosatte	32.4	6.4	27.7	20.1	13.4	.	100.0	343	
Tettb.strøk 20 000-99 999 bosatte	27.7	5.6	27.7	22.1	16.5	0.4	100.0	249	
Tettb.strøk 100 000-bosatte	21.8	4.9	25.4	24.3	23.6	.	100.0	284	

SSB OMNIBUS 3 2004		Kontakt med hvor mange innvandrere?							Tallet på personer som svarte
Landsdel	Har ikke kontakt	1	2-4	5-10	Flere enn 10	Vet ikke	I alt		
Alle	32.7	6.1	26.9	19.3	14.9	0.2	100.0	1317	
....									
Akershus og Oslo	22.9	4.8	25.6	21.8	24.6	0.3	100.0	293	
Hedmark og Oppland	31.8	5.5	34.5	15.5	12.7	.	100.0	110	
Østlandet ellers	30.7	4.5	31.6	19.3	13.5	0.4	100.0	244	
Agder og Rogaland	34.5	5.7	27.0	21.3	11.5	.	100.0	174	
Vestlandet	35.3	7.6	24.5	21.3	11.2	.	100.0	249	
Trøndelag	49.6	10.4	20.9	11.3	7.8	.	100.0	115	
Nord-Norge	37.1	6.1	24.2	17.4	15.2	.	100.0	132	

SSB OMNIBUS 3 2004	Kontakt med hvor mange innvandrere?							Tallet på personer som svarte
Partipreferanse	Har ikke kontakt	1	2-4	5-10	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	
Alle	32.7	6.1	26.9	19.2	14.9	0.2	100.0	1299
....								
Rød valgallianse/AKP	.	25.0	.	37.5	37.5	.	100.0	8
Sosialistisk Venstreparti	18.8	2.2	27.5	30.4	21.0	.	100.0	138
Det norske Arbeiderparti	32.8	6.4	26.0	21.5	12.9	0.3	100.0	311
Venstre	37.5	3.1	34.4	12.5	12.5	.	100.0	32
Kristelig Folkeparti	38.2	1.8	29.1	14.5	16.4	.	100.0	55
Senterpartiet	40.7	1.9	24.1	20.4	13.0	.	100.0	54
Høyre	26.3	8.6	31.4	18.3	15.4	.	100.0	175
Fremskrittspartiet	45.8	6.0	24.4	13.9	10.0	.	100.0	201
Andre partier	33.3	.	16.7	16.7	33.3	.	100.0	6
Ville ikke stemme	41.7	8.7	25.2	9.7	14.6	.	100.0	103
Har ikke stemmerett	15.9	7.2	31.9	23.2	21.7	.	100.0	69
Vet ikke	32.7	6.8	25.2	19.0	15.6	0.7	100.0	147

SSB OMNIBUS 3 2004	Kontakt med hvor mange innvandrere?							Tallet på personer som svarte
Antall arenaer med kontakt til innvandrere	Har ikke kontakt	1	2-4	5-10	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	
Alle	32.7	6.1	26.9	19.3	14.9	0.2	100.0	1317
....								
Ingen	100.0	100.0	431
En	.	15.4	51.8	20.5	11.9	0.4	100.0	488
To	.	1.1	32.7	42.0	24.2	.	100.0	269
Tre eller flere	.	1.6	10.1	31.8	56.6	.	100.0	129

Vedleggstabeller 2. Omnibus andre kvartal 2004

SSB OMNIBUS 2 2004 Kjønn	Gi opphold i minst samme omfang							I alt	Tallet på personer som svarte
	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke			
Alle	19.2	25.2	13.6	22.8	18.3	1.0	100.0	1226	
.....									
Mann	20.0	24.8	11.3	21.5	21.8	0.7	100.0	610	
Kvinne	18.3	25.6	15.9	24.0	14.8	1.3	100.0	616	

SSB OMNIBUS 2 2004 Alder	Gi opphold i minst samme omfang							I alt	Tallet på personer som svarte
	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke			
Alle	19.2	25.2	13.6	22.8	18.3	1.0	100.0	1226	
.....									
16-24 år	18.6	25.8	17.5	26.3	10.8	1.0	100.0	194	
25-44 år	22.4	26.6	12.0	21.0	17.2	0.8	100.0	482	
45-66 år	18.8	25.2	12.6	21.4	21.4	0.7	100.0	421	
67-80 år	9.3	19.4	17.1	28.7	23.3	2.3	100.0	129	

SSB OMNIBUS 2 2004 Utdanning	Gi opphold i minst samme omfang							I alt	Tallet på personer som svarte
	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke			
Alle	18.9	25.1	13.8	22.7	18.7	0.8	100.0	1183	
.....									
Grunnskolenivå	9.1	25.0	15.9	21.0	27.3	1.7	100.0	176	
Vidgereg.skole-nivå	14.5	22.4	15.0	26.3	21.1	0.7	100.0	688	
Univ./høgskole-nivå, kort	32.4	30.0	10.4	16.8	9.6	0.8	100.0	250	
Univ./høgskole-nivå, lang	37.7	34.8	8.7	13.0	5.8	.	100.0	69	

SSB OMNIBUS 2 2004 Bostedsstrøk	Gi opphold i minst samme omfang							I alt	Tallet på personer som svarte
	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke			
Alle	19.2	25.2	13.6	22.8	18.3	1.0	100.0	1226	
.....									
Spredtbygde strøk	14.9	26.5	10.1	25.4	21.6	1.5	100.0	268	
Tettb.strøk under 2000 bosatte	12.1	27.4	12.1	25.0	22.6	0.8	100.0	124	
Tettb.strøk 2 000- 19 999 bosatte	14.7	28.4	14.4	23.7	18.1	0.7	100.0	299	
Tettb.strøk 20 000- 99 999 bosatte	20.5	20.2	17.1	25.2	15.9	1.2	100.0	258	
Tettb.strøk 100 000- bosatte	30.0	24.2	13.7	15.9	15.5	0.7	100.0	277	

SSB OMNIBUS 2 2004		Gi opphold i minst samme omfang						Tallet på personer som svarte	
Landsdel		Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		19.2	25.2	13.6	22.8	18.3	1.0	100.0	1226
....									
Akershus og Oslo		28.0	25.8	11.4	17.7	16.2	0.7	100.0	271
Hedmark og Oppland		12.0	25.0	10.9	28.3	23.9	.	100.0	92
Østlandet ellers		18.7	25.4	10.5	23.4	21.1	1.0	100.0	209
Agder og Rogaland		13.3	22.7	16.0	23.2	22.7	2.2	100.0	181
Vestlandet		17.0	24.5	16.0	27.8	14.2	0.5	100.0	212
Trøndelag		24.2	29.8	16.9	17.7	11.3	.	100.0	124
Nord-Norge		13.9	24.1	14.6	24.1	21.2	2.2	100.0	137

SSB OMNIBUS 2 2004		Gi opphold i minst samme omfang						Tallet på personer som svarte	
Partipreferanse		Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	I alt	
Alle		19.2	25.6	13.5	22.8	17.9	0.9	100.0	1198
....									
Rød valgallianse/AKP		33.3	.	33.3	.	33.3	.	100.0	3
Sosialistisk Venstreparti		40.8	28.0	10.2	14.0	5.7	1.3	100.0	157
Det norske Arbeiderparti		20.4	31.9	11.5	20.8	14.6	0.9	100.0	226
Venstre		45.2	25.8	6.5	19.4	3.2	.	100.0	31
Kristelig Folkeparti		26.9	34.6	15.4	19.2	3.8	.	100.0	52
Senterpartiet		20.0	30.9	10.9	21.8	16.4	.	100.0	55
Høyre		18.6	28.7	13.8	22.8	15.6	0.6	100.0	167
Fremskrittspartiet		3.6	13.7	11.7	32.0	39.1	.	100.0	197
Andre partier		20.0	.	10.0	40.0	30.0	.	100.0	10
Ville ikke stemme		14.6	16.9	22.5	25.8	18.0	2.2	100.0	89
Har ikke stemmerett		23.5	29.4	14.7	23.5	5.9	2.9	100.0	34
Vet ikke		10.7	27.1	17.5	22.6	20.3	1.7	100.0	177

Her er helt (u)enig og nokså (u)enig slått sammen til (u)enig.
 Omnibus 2. kvartal 2004

SSB OMNIBUS 2 2004 ----- Kjønn	Gi opphold i minst samme omfang					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	44.4	13.6	41.0	1.0	100.0	1226	
....							
Mann	44.8	11.3	43.3	0.7	100.0	610	
Kvinne	44.0	15.9	38.8	1.3	100.0	616	

SSB OMNIBUS 2 2004 ----- Alder	Gi opphold i minst samme omfang					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	44.4	13.6	41.0	1.0	100.0	1226	
....							
16-24 år	44.3	17.5	37.1	1.0	100.0	194	
25-44 år	49.0	12.0	38.2	0.8	100.0	482	
45-66 år	43.9	12.6	42.8	0.7	100.0	421	
67-80 år	28.7	17.1	51.9	2.3	100.0	129	

SSB OMNIBUS 2 2004 ----- Utdanning	Gi opphold i minst samme omfang					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	44.0	13.8	41.4	0.8	100.0	1183	
....							
Grunnskolenivå	34.1	15.9	48.3	1.7	100.0	176	
Vidgerereg.skole-nivå	36.9	15.0	47.4	0.7	100.0	688	
Univ./høgskole- nivå, kort	62.4	10.4	26.4	0.8	100.0	250	
Univ./høgskole- nivå, lang	72.5	8.7	18.8	.	100.0	69	

SSB OMNIBUS 2 2004 ----- Bostedsstrøk	Gi opphold i minst samme omfang					I alt	Tallet på personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	44.4	13.6	41.0	1.0	100.0	1226	
....							
Spredtbygde strøk	41.4	10.1	47.0	1.5	100.0	268	
Tettb.strøk under 2000 bosatte	39.5	12.1	47.6	0.8	100.0	124	
Tettb.strøk 2 000- 19 999 bosatte	43.1	14.4	41.8	0.7	100.0	299	
Tettb.strøk 20 000- 99 999 bosatte	40.7	17.1	41.1	1.2	100.0	258	
Tettb.strøk 100 000- bosatte	54.2	13.7	31.4	0.7	100.0	277	

SSB OMNIBUS 2 2004	Gi opphold i minst samme omfang					Tallet på personer som svarte
Landsdel	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	44.4	13.6	41.0	1.0	100.0	1226
....						
Akershus og Oslo	53.9	11.4	33.9	0.7	100.0	271
Hedmark og Oppland	37.0	10.9	52.2	.	100.0	92
Østlandet ellers	44.0	10.5	44.5	1.0	100.0	209
Agder og Rogaland	35.9	16.0	45.9	2.2	100.0	181
Vestlandet	41.5	16.0	42.0	0.5	100.0	212
Trøndelag	54.0	16.9	29.0	.	100.0	124
Nord-Norge	38.0	14.6	45.3	2.2	100.0	137

SSB OMNIBUS 2 2004	Gi opphold i minst samme omfang					Tallet på personer som svarte
Partipreferanse	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	44.8	13.5	40.7	0.9	100.0	1198
....						
Rød valgallianse/AKP	33.3	33.3	33.3	.	100.0	3
Sosialistisk						
Venstreparti	68.8	10.2	19.7	1.3	100.0	157
Det norske						
Arbeiderparti	52.2	11.5	35.4	0.9	100.0	226
Venstre	71.0	6.5	22.6	.	100.0	31
Kristelig Folkeparti	61.5	15.4	23.1	.	100.0	52
Senterpartiet	50.9	10.9	38.2	.	100.0	55
Høyre	47.3	13.8	38.3	0.6	100.0	167
Fremskrittspartiet	17.3	11.7	71.1	.	100.0	197
Andre partier	20.0	10.0	70.0	.	100.0	10
Ville ikke stemme	31.5	22.5	43.8	2.2	100.0	89
Har ikke stemmerett	52.9	14.7	29.4	2.9	100.0	34
Vet ikke	37.9	17.5	42.9	1.7	100.0	177

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2004/48 E. Wedde, A. Holmøy, S. Skaare og O. Villund: Undersøkelse om "Utbrenthet i enkelte yrker". Dokumentasjonsrapport. 62s.
- 2004/49 H.C. Hougen: Samordnet levekårsundersøkelse 2003- tverrsnittundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 83s.
- 2004/50 D.Einar Sommervoll: Slutt på billigere boliger i Oslo? OBOS-leiligheters prisutvikling 1991-2002. 25s.
- 2004/51 J.H. Wang: Kvartalsvis investeringsstatistikk. industri, bergverksdrift og kraftforsyning. 74s.
- 2004/52 J. Epland og O. Haugen: Panelutvalet til inntekts- og formuesundersøkinga 1996-2001. Dokumentasjon. 24s.
- 2004/53 KOSTRA. Arbeidsgrupperapporter 2004. 227s.
- 2004/54 T.M. Normann: Samordnet levekårsundersøkelse 2001 - panelundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 54s.
- 2004/55 T.M. Normann: Samordnet levekårsundersøkelse 2002 - panelundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 89s.
- 2004/56 T. Guldbrandsen og A. Holmøy: Omnibusundersøkelsen april/mai 2004. Dokumentasjonsrapport. 54s.
- 2004/57 Ø. Brekke: Praktisk guide for teknisk utstyr og dataprogrammer i brukertester. 33s.
- 2004/58 K. Henriksen: Ny metode for prismåling av personbiler i konsumprisindeksen. 24s.
- 2004/59 A.S. Abrahamsen, J. Heldal, og D. Rafat: UT- Undersøkelsene i 2004 for ikke-finansielle foretak. Utvalgsplaner og utvalg til kvartals og årsundersøkelsene. 48s.
- 2004/60 Ø. Bolsgård og L.-C. Zhang: Prisindeks for engoshandel. 35s.
- 2004/61 T. Guldbrandsen og B.O. Lagerstrøm: Undersøkelse om arbeids- og boligforhold. Dokumentasjonsrapport. 27s.
- 2004/62 G. Dahl: Trygd blant innvandrere 1992-2000. 79s.
- 2004/63 A.H. Sætre og N.Buskoven: Lokalvalgundersøkelsen 2003. Dokumentasjonsrapport. 79s.
- 2004/64 Kravspesifikasjon for elektronisk innberetning, kjennemerke og filbeskrivelse for lønnsstatistikken. Oppdatert 2004. 16s.
- 2004/65 L. Østby: Innvandrere i Norge - Hvem er de, hvordan går det med dem? Del I Demografi. 156s.
- 2004/66 L. Østby: Innvandrere i Norge - Hvem er de, hvordan går det med dem? Del I Levekår 154s.
- 2004/67 L. Lerskau, K.M. Heide, E. Holmøy og I.F. Solli: Virkningsberegninger på MSG6. Appendiks til Rapporter 2004/18 "Macroeconomic Properties of the Norwegian Applied General Equilibrium Model MSG6". 140 s.
- 2004/68 A. Holmøy, R. Johannessen og L. Solheim: Etablering av ny husleiestatistikk (indeks) - en forstudie. 19s.
- 2004/69 E.E. Eibak og F. Haraldsen: Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar, august 2004. 45s.
- 2004/70 A. Raknerud, D. Rønningen og T. Skjerpen: Dokumentasjon av kapital-databasen. En database med data for varige driftsmidler og andre økonomiske data på foretaksnivå. 12s.
- 2004/71 M.T. Dzamarija: Norske barn i utlandet. Utvalgte land: Pakistan, Marokko, Tyrkia og Spania. 33s.
- 2004/72 A.S. Abrahamsen og A. Seierstad: Analyse av revisjon. Kostra kommunehelse. 50s.